ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(8096) | 1956 оной августын 12, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

Тэжээл бэлэдхэлгые түргэдхэхэ

Үдэрэйнгөө нормо үлүүлэн дүүргэнэ

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 1-дэхи комплексно бригада Намаг гэжэ нютагта үбһэ тэжээл бэлэдхэнэ. Эндэ 300 гектар газар сабшагдаад, 250 центнер үбһэн һүрилэгдөө, хээрын ногоогоор 280 центнер силос дарагдаа.

Ширап Лубсановай хүтэлбэрилдэг гар хажууршадай звено нормоёо үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ. Нүхэд Ц. Д. Чагдуров, Н. Далбаев, Г. Харакчинов болон бусад 50 соото сабшаха нормотой байгаад, үдэр бүри 60—70 соото, морин косилкашад Д. Цыдыпов, Т. Цыденов, С. Норбоев гэгшэд 4—5 гектар һайн шанартайгаар сабшана. Бригадир нүхэр Б. Домбоев социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые үдэр бүри гаргадаг, бригадынхидтай хөөрэлдөө хэдэг байна. Саг сагтаа «дайшалхы хуудаһан» гаргагдана.

—Республикаараа түсэбһөө гадуур 12 мянган тонно һү, 100 тонно нооһо гүрэндөө тушааха уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула хамтынгаа малда тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ ёһотойбди,—гэжэ бригадын түрүү хажууршан Ширап Лубсанов хөөрэнэ.—Тиимэһээ таряа хуряалгын эхилтэр манай бригадынхид малдаа тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэйнгөө ехэнхииень дүүргэхэ ёһотойбди.

Б. Чагдуров.

Алтайн хизаар. Барнаулда хизаарай хүдөө ажахын выставкэ нээгдээ. Мүнөө жэлдэ Алтай гүрэндөө 300 миллион пүүд гэхэ гү, али нёдондонойхидо орходоо гурба хахад дахин ехэ таряа тушааха юм. Гансахан «Комсомольский» гэжэ шэнэ газарай совхоз нэгэ миллион 250 мянган пүүдһээ бага бэшэ ороохо таряа тушааха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хизаарай хүдөө ажахын выставкэдэ «Комсомольский» совхозой табиһан стенд.

ТАСС-эй фотохронико.

Барилгашадай удэр

Манай социалистическэ Эхэ орной ажалшад мүнөөдэр ан-түрүүшынхиэ барилгаша-Үдэрые баяр баясхалангай, лай шэнэ дэбжэлтын ор-байдалда тэмдэглэжэ на.

Түрэл Коммунистическэ пар-ингаа саг үргэлжын анхарал лдолгын ашаар оронойmнай номико ба культурын жэл-жэлдэ улам түргэнөөр хүг-һалбаржа байһание со-скэ арад һайн мэдэдэг. Со-скэ Союзай Коммунистичес-партиин XX съездын түүхэтэ идхэбэринүүд дотор СССР-арадай ажахын бүхы һалба-нуудые бүри түргэнөөр хүг-хэ, ажалшадай материальна культурна ажабайдалые ам һайжаруулха гэһэн ари ехэ программа ха-лагдаһан байха юм. с программые амжал-тайгаар бэелүүлхын тулада гаадахи табанжэл соо ма-агууехэ гүрэнэй газар ню-уудта хэдэн олон шэнэ шэнэ одууд, фабриканууд, шахта-д, электростанцинууд ба-даха байна. Мүн тэрэшэлэн иалистическэ хүдөө ажахын һалбаринууд болохо тарян малажал, мүн техническэ льтурануудые үйлэдбэрилдэг ахынууд нилээд хүгжөөгдэ-юм.

Эдэ бүхы зорилгонуудые эр-итэйгээр шиидхэлгэдэ ба-лгын хэрэгэй тусгаар һуури лхэ байһаниинь мэдээжэ. ар иимэһээ манай парти бо-правительство энэ асуудал-онсо анхаралаа хандуулна. рилгатай холбоотой хүдэл-ринүүдые нарижуулан һай-руулхын тулада, барилга рэ индустриальна шэнэ ар-үргэнөөр хэрэглэхын тулада ртиин ЦК болон СССР-эй инистрнүүдэй Совет һүүлэй лнүүдтэ хэдэн шухала тог-лнуудые абаһан байгаа.

Энэ анхарал оролдолгын аар мүнөө барилгын хүдэл-ри түргэнөөр, шанар һайн-гаар ябуулагдадаг болоо. омышленна городуудта ба трнүүдтэ предприятинуудай нэ шэнэ корпусууд бодоно, алшадай байха хэдэн мил-он квадратна метр талмай-шэнэ байра бүтээгдэнэ.

Барилгын хүдэлмэриин үр-далайсатайгаар ябажа бай-ние манайшье республикын шээ дээрэһээ хаража болохо . «1956 оной түрүүшын ха-та Бурят-Монголой АССР-арадай ажахые хүгжөөхэ гү-эй түсэбые дүүргэлтын дүн-д тухай» манай газетын ав-тын 9-нэй номерто толилог-һон республикын Статисти-кэ Управлениин мэдээсэл гүрэнэй предприятинууд он эмхи зургаанууд 1956 ой түрүүшын хахадта бүхы-ь 24 мянган квадратна метр майтай гэр байра ашаглал-а оруулаа гэжэ хэлэгдэнэ.

Манай республикада һүүлэй жэлнүүдтэ барилгын талаар мэргэжэлтэй болоһон, һайнаар ажалладаг кадрнууд олошоржо байнхай. Барилгашадай Үдэртэй дашарамдуулан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар һая нилээд олон барилгашад Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа. Тэдэнэй дунда габшагай ажалаараа мэдээжэ болоһон шулуушад А. М. Гуменюк, Лаврентьев, штукатуршад Д. И. Никитин, М. Е. Градобоева, арматурщик В. И. Плешко, модошо дархан Д. И. Баиров, электромонтер М. П. Перфильев, жолоодогшо В. Б. Вандеев болон бусад оролсоно.

Мүн барилгын ехэхэн хүдэлмэри хүдөө нютагуудта ябуулагдана. Республикымнай олохон колхозууд ба МТС-үүдтэ үйлэдбэриин, культурно-ажаһуудалай эмхи зургаануудай болон байрын гэрнүүд баригдана. Илангаяа Сэлэнгын аймагай Карл Марксын, Кагановичын, Тельманэй, Зэдын аймагай Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта энэ хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана. Эдэ колхозууд малдаа типовой, дулаан байрануудые, болбосон түхэлтэй полевой стануудые, ниитын байрануудые, мүн колхознигуудай байха гэр байрануудые олоор барина.

Мүнөөдэр барилгашадай Үдэрые тэмдэглэхэтээ хамта, манай барилгашад ажалдаа үшөөл нилээд олон дутуунуудтай ба тэдэнээ дары усадхахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа гаргахыень барилгашадта эрилтэ хэхэ ёһотойбди. Илангаяа «Бурмонголстрой» трест барилгын хүдэлмэри һулаар ябуулдаг. Барилгын зарим предприятинууд түсэбөө дүүргэдэггүй, хүдэлмэриингөө шанарай түлөө оролдодоггүй, барилгын материалнуудаар дутажа, гэр байрын барилгые унжагайруулдаг.

Өөһэдынгөө Үдэрые һайнаар үнгэргөөд, республикымнай барилгашад хүдэлмэреэ саашадань һайжаруулхын түлөө эрид шууд тэмсэхэ зэргэтэй. Барилга дээрэ социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, ажалдаа түрүү арга болон технологи хэрэглэхэ, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ, барилгын хүдэлмэриин үнэ сэнгые химдаруулха гэхэ мэтын шухалын шухала зорилгонууд барилгашадай урда табигдана.

Түрэл партиингаа табиһан зорилгые хэрэг дээрэнь бэелүүлэн, манай барилгашад арадайнгаа ажахыда, мүн арад зоной ажаһууха гэр байрануудые олоор, гоёор ба шанартайгаар бариха хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлаха байһаниинь дамжаггүй.

Энэ колхоз юундэ гээгдэнэб?

Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие таһалдуулна

—Манай колхозой ниитын адууһа малда 13 мянган центнер үбһэн хүрэхэ байна. Теэд иимэ хэмжээнэй үбһэ мүнөө жэлдэ сабшаха аргамнай һалаа. Ногооной гараса хэзээ хэзээнэйхиһээ муу,—гэһэн шалтагаан урдаа баряад, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Ц. Ж. Дансорунов, партийна организациин секретарь нүхэр Д. У. Дараев гэгшэд малдаа бардам хүрэхэ бүдүүн тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгые ёһотойгоор хүтэлбэрилнэгүй. Августын 4-нэй байдалаар эндэ арай гэжэ 400 центнер үбһэн хуряагдаад байна.

Энэ хүдэлмэриин иимэ муугаар ябуулагдажа байһан гол шалтагаануудай нэгэн юуб гэхэдэ, тэжээл бэлэдхэдэг бригадануудта ажалай эмхидхэл даншье муу. Энэ колхоздо үбһэ хуряалгын гурбан бригада эмхидхэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, Сагаан арал гэжэ нютагта нүхэр Цыденовэй хүтэлбэрилдэг 25 хүнһөө бүридэһэн бригада хүдэлмэрилнэ. Эдэнэй хэһэн ажал тоншье бага—арай гэжэ 100 гаран центнер үбһэ бэлэдхээд байна.

—Манай бригадада ажалай эмхидхэл ехэ муу. Зоноо һайнаар ажаллуулжа үшөө шаданагүйбди,—гэжэ бригадир Цыденов сэхэ руунь хөөрэнэ. Үнэхөөрөөшье, энэ бригадир бригадынгаа ажал зүбөөр эмхидхэнэгүй. Эндэ хүн бүхэндэ даалгабари үгтэдэггүй. Гадна, бригадада ажалай зохид эрхэ байдал мүнөө болотор байгуулагдаагүй. Бригадын тогоошон эдеэ хоол саг соонь бэлэдхэдэггүй, үбһэшэдэй ажаллажа байһан газартань абаашажа үгэдэгтүй байна. Тэрэнэй эсэстэ колхознигууд эдеэ хоолойнгоо болохыень хүлеэжэ, ехэхэн сагаа үнгэргэдэг.

Колхозой бүхы бригадануудаар үбһэндэ ябаһан колхознигууд эдихэ юумээр хододоо duталдана. Энээндэ колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Дансорунов зэмэтэй.

Ажалай муугаар эмхидхэгдэдэг дээрэһээ ажалай журам һула, дааһан хүдэлмэриингөө түлөө колхознигууд харюусадаггүй байна. Энээн дээрэһээ ажалайнь шанар муу байдаг. Эндэхи бригадануудай алинданшье сомоонууд ехэ муугаар нюруулагдана. Зарим нэгэ сомоонуудынь набтар аад, хэлтэгыгээр сомогдоһон байна. Иимэ сомоонуудай үбһэн бэлэхэнээр норожо, хожомынь гутажа, үжэхэ байна бшуу. Теэд колхозой правлени энээн тушаа хэмжээ абанагүй. Зэмэтэ хүнүүдыень оложо, зэмэлнэгүй. Тиихэдэ зарим бригадануудта, илангаяа нүхэр Цыденовэй бригадада үбһэеэ тарааршье, трактораршье тармахадаа ехээр гээнэ. Энээниие бригадирнууд обёорногүй.

Силос даралга, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ алишье бригадада огто ябуулагданагүй. «Силос даралга эмхидхэлгэдэ һанаагаа зобоһоной хэрэггүй. Энэ хүдэлмэриие намартаашье хэжэ болохобди»,—гэжэ бригадир нүхэр Очиров убайгүйгөөр хөөрэжэ һууна.

Үбһэ хуряалгын иимэ муугаар ябуулагдажа байһанай хоёрдохи шалтагаан юуб гэхэдэ, колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилдэг Сүхын МТС-эй механизмууд хэлэшэгүй муугаар ашаглагдана. Эндэ нүхэр Жигмытовэй болон Пташнигай хүтэлбэрилдэг хоёр тракторна бригада хүдэлмэрилнэ. Эдэ бригадануудай механизаторнуудай хэһэн юумэнь даншье бага. Энээндэ жэшээ болгон, Пташнигай бригадын ажал хаража үзэе. Бригадада нэгэ тракторна агрегат үбһэ сабшана. Тэрэнь нормын ёһоор үдэр бүри 23 гектарай үбһэ сабшаха ёһотой аад, оройдоол 10-аад га сабшадаг байба.

— Ямар шалтагаанһаа иимэ багые сабшанат? гэхэдэ:—Тракторнай хододоо эбдэрнэ,—гэжэ агрегадай начальник нүхэр Панфилов гомдоно. Үнэхөөрөө энэ агрегадые шэрэдэг «Беларусь» трактор хододоо эбдэрдэг. Юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, тус тракторые дүршэл багатай тракторист нүхэр Игумнов жолоодоно. Энэ нүхэр энээнһээ урда прицепщигээр хүдэлжэ байһан юм. Нүхэр Игумнов тракторайнгаа хойноһоо техническэ харууһа муугаар хэнэ, жэжэ божо частьнуудайнь эбдэрхэдэ өөрөө заһабарилжа шададаггүй, заабол МТС ошохо баатай болодог.

Нүхэр Жигмытовэй хүтэлбэрилдэг бригадын нэгэ агрегат Землетын ольторог гэжэ газарта үбһэ сабшана. Энэ агрегат һүүлшын табан хоног соо оройдоол 30 га үбһэ сабшаа. Тус агрегадта ахалагша машинистаар хүдэлдэг Виктор Ганжуров сабшахадаа голодоһо гаргана. Сабшаһан газарыень харахада далан гаргаһан, зарим участогуудта дээгүүр сабшаһан байна.

Тракторнуудайнгаа эбдэрхэдэ агрегадуудай машинистнууд миин байдаг. Тэдэнэй бригадирнууд эдэниие гараар сабшахыень дурадхадаггүй.

Эндэ үбһэ бухалладаг, һүрилдэг машинанууд бүри хүдэлнэгүй.

Үбһэ хуряалгын иимэ муугаар ябажа байгаа гурбадахи шалтагааниинь гэхэдэ, колхознигууд ба механизаторнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн бодотоор эмхидхэгдэнэгүй. Бригадануудай алиндаашье показателиин доска хэгдээгүй байһаар. Тиимэ дээрэһээ үбһэшэдэй үдэртөө хэһэн ажалайнь дүнгүүд мэдэгдэдэггүй байна. Хэнэй һайнааршье, муугааршье хүдэлһэн тухай эндэ хэлсэдэггүй.

Мүнөө жэлдэ хура бороогой багаар ороһон дээрэһээ ногоонэй гараса жэгдэ бэшэ. Тиимэһээ колхозой правлени гараар сабшалтые хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэнөөр ябуулха байгаа. Зарим хүнүүд уһатай газарта сабшажа, нүгөө зариманиинь бургааһа харганаа тойруулжа, хуурай газарта сабшана. Теэд иимэнүүд газарта сабшагшадай үдэрэйнь нормо адли—60 соото юм. Тэрэнь тон буруу. Яахадааб гэхэдэ, хуурай газарта сабшагшадай нормонь нэгэ заахан ехэ байха ёһотой.

Үбһэ хуряалгын бригадануудта политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Агитаторнууд нүхэд Цыренжапов, Буянтуева болон бусад дааһан участогуудтаа хөөрэлдөө үнгэргэнэгүй. Элидхэл, лекци тэндэ уншагданагүй, кино болон уранһайханай концерт мүн лэ харуулагданагүй.

Тэжээл бэлэдхэлгые удааруулжа байһан эдэ гурбан гол шалтагаануудые усадхаха арга боломжо тус колхоздо бии.

Үбһэ хуряалгаар хожомдожо ябаһан Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо Сүхын МТС-эй дирекци, энэ МТС-эй зонодохи партиин айкомой инструкторска группа тон муугаар туһална.

— Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой үбһэ хуряалга дээрэ ажалай эмхидхэл муу, — гэжэ МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд бултадаа хэлсэдэг. Теэд МТС-эй директор нүхэр Ибрагимов колхознигуудайнгаа ажалые зүбөөр эмхидхэлгэдэнь колхозой правленидэ ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Энэ колхоздо һаяын үдэрнүүдтэ директор Ибрагимовшье, главна зоотехник Третьяковшье, главна механик Ткаченкошье ерээ. Зүгөөр, үбһэ хуряалга удааруулжа байһан шалтагаануудые эдэнэй нэгэниишье тодоруулха, усадхаха талаар бодото туһаламжа үзүүлэнгүйгөөр ябашаһан байна. Эдэнэр бригадануудта хэдэн хоногоор ерэдэггүй, колхознигуудтай һайса хөөрэлдэдэггүй. «Энэшни муу, тэрэшни муу» гэжэ ноёрхоод лэ, юрэнхы заабаринуудые үгөөд лэ арилшадаг байна.

Мэнэ һаяхан партиин айкомой секретарь нүхэр С. Б. Цыбенов эндэ нэгэ хоноод ябаһан байна. Тиихэ зуураа, энэ нүхэр колхознигуудай болон механизаторнуудай дундахи ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха талаар юушье хээгүй, харин МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй хэлээшые дахин дабтажа, жэжэ божо асуудалнуудаар һонирхон, командировкоёо үнгэргөө.

— МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй олоороо дэмы дэмы гүйлтэлдэхэдэ, манай хэрэг балайшье һайжараадхинагүй,—гэжэ эндэхи колхознигууд ба механизаторнууд һаянай хэлсэдэг болонхой.

Тус колхозой правлени, партийна организаци тэжээл бэлэдхэлэй гээгдэлые тон ойрын үдэрнүүдтэ усадхахын тулада шударгы хэмжээ абаха зэргэтэй. Энээндэнь Сүхын МТС-эй дирекци, партиин Сэлэнгын айкомой тус МТС-эй зонодохи инструкторска группа бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Машинистнуудай үүсхэл

Мүнөө жэлдэ Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз малайнгаа ашаг шэмые горьтойхоноор дээшэлүүлжэ байнхай. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо һү һаалга 2,5 дахин ехэ болоо, 30 центнер нооһон ехээр хайшалагдаа. Энэ амжалта хайшан гээд туйлагдааб гэхэдэ, үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ колхозой мал үбһэ тэжээлээр, илангаяа шэмэтэ тэжээлээр дутаагдангүй ондо ороо. Нёдондо һаамхай үнеэн бүридэ дунда зэргээр 6 тонно силос дарагдаһан байна.

Энэ амжалтаараа зоригжоһон колхознигууд мүнөө жэлдэ малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха гэжэ шиидээ. Үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ абахын тулада морин косилкын машинистнууд Л. Чумаков, М. Рихтер гэгшэд социалистическэ ехэхэн уялгануудые абаад, мүрысөөгөө дэлгэрүүлхыень гансашье колхозойнгоо бэшэ, бүхы аймагай машинистнуудые уряалба. Тэдэнэр хүдэлмэриин 20 үдэр соо тус бүридөө 100 гектарһаа бага бэшэ үбһэ сабшаха уялга абаа. Мүрысөө үүсхэгшэ хоёр машинистнууд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ захалба. Тэдэнэр үдэртөө нэгэ халаанай морёор 5—6 гектарай үбһэ сабшана.

Ц. Дондуков.

Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз хээрын элдэб ногоогоор 300 тонно силос дарахаар хараалһан байна. Эндэ силос хуряадаг 1 комбайн, гурбан автомашина (нэгэниинь прицептэй) хүдэлмэрилнэ. Мүнөө эндэ 80 тонно силос дарагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Воскресеновка тосхондо силосно комбайнаар хуряагдаһан хээрын ноогооё автосамосвалаар асараад, силосно нүхэн хударь хэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Атомна ба водородно буу зэбсэг хэрэглэлгэдэ эсэргүү Уласхоорондын хоёрдохи конференцидэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. БУЛГАНИНАЙ эльгээһэн

БЭШЭГ

…омна ба водородно буу зэбсэг …лгэдэ эсэргүү Уласхоорон-…оёрдохи конференциин хабаа-…та советскэ арадай нэрэһээ …алга хүргөөд, аша ехэтэйгээр …эрилхыень хүсэнэб.

…ы дэлхэйн арадууд бата бэхеэр …ан саг соо эб найрамдал сабайхые, атомна дайнай аюулсэлэн гарахые, хүнэй ухаан …ой асари ехэ нээлтые—атомай … хүнэй культурын туйлалта…ень һандаргалгада бэшэ, харин … байгуулхы амгалан байдалай …үхэсэл бии болгохо зорилгодо, …жалшадай ажабайдалай хэм-…дээшэлүүлхэ ябадалда хэрэг-… юунһээшье ехээр хүсэжэ бай-…

…мна ба водородно буу зэбсэг … хорижолхын түлөө, тэрэ-…түрэнүүдэй буу зэбсэгэй тооһоо …хын түлөө Советскэ Союзай …оо тэмсэдэгынь мэдээжэ. Энэ …р түрүүшынгээ алхам хэжэ, …скэ Союзай правительство болбол атомна, термоядерна буу зэбсэгэй ямаршье туршалгые, туршаха тэһэрэлгэнүүдые дары болюулха хэлсээ баталха дурадхалтайгаар США-гэй ба Англиин правительствонуудта хандаа.

Ядерна буу зэбсэгые бүрин гүйсэд хорихын түлөө, тэрэнэй туршалгые хойшолуулалгагүйгөөр хорихын түлөө тэмсэлдээ советскэ арадай ба японско арадай нэгэн адли хараа бодолтой байһан тухайдань СССР-эй Верховно Совет байгша оной июлиин 16-най мэдүүлгэ соогоо ханалтатайгаар тэмдэглээ.

Атомна ба водородно буу зэбсэг хорихо гэһэн, атомай хүсые хүн түрэлтэнэй аша туһада, амгалан хэрэгтэ ашаглаха гэһэн дурадхалые дэмжэжэ, тус конференци өөрынгөө нэрэ хүндэ ехэтэ голосые нэгэдүүлхэ аабза гэжэ советскэ арад найдана.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. БУЛГАНИН.

Москва, 1956 оной августын 9.

Нүхэд Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой Япониин гадаадын хэрэгүүдэй министр г-н Мамору Сигемицу хөөрэлдэбэ

Августын 10-да СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущев Москвада хэлсээ хэхэеэ ерэһэн японско правительственна делегациин толгойлогшо, Япониин гадаадын хэрэгүүдэй министр Мамору Сигемицутэй уулзажа, хөөрэлдэһэн байна. Энэ хөөрэлдөөндэ СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепилов хабаадалсаа. (ТАСС).

—o—

Советскэ дээдэ һургуулинуудта шэнэ һурагшадые абалга

Журналистнуудай центральна байшанда болоһон пресс-конференци тухай

СССР-эй университедүүд болон институдуудта эхилхээ байгаа һуралсалай жэлдэ зорюулагдаһан пресс-конференци Москвада, августын 8-да Журналистнуудай центральна байшан соо болоо. СССР-эй Дээдэ һургуулинуудай министрын нэгэдэхи орлогшо В. Н. Столетов советскэ болон харин гүрэнүүдэй хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ хандуулагдаһан мэдүүлгэтэйгээр үгэ хэлээ. Энэ жэл орон соохи үдэртөө һургадаг дээдэ һургуулинуудта 222.400 хүн абтаха байна гэжэ мэдээсэбэ. Дээдэ эрдэм шудалхые советскэ залуушуулай туйлай ехээр эрмэлзэдэг болоһонтой дашарамдан, абалгын комиссида ороһон мэдүүлгэнүүдэй тоо абтаха тооһоо нилээд үлүү гараад байна. Жэшээлхэдэ, Москвагай юрэнхы эрдэмэй дээдэ һургуулинуудта 3.925 хүниие абахаар хараалагдаһан аад, 14 мянга гаран мэдүүлгэ ороо. Столицын машина бүтээлгын ба энергетическэ институдуудта 7.305 хүн абтаха байһан аад, орохые хүсэгшэдэй тоо 21 мянган хүн болоо. Мүн бусад дээдэ һургуулинуудта баһал иимэрхүү байна. Конкурсоор абалга эрхим бэлигтэй эдир хүбүүд, басагадые шэлэн абаха арга олгоно.

Үйлэдбэридэ ба хүдөө ажахыда хүдэлмэрилһэн, армида алба хэһэн хүнүүдтэ урда жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ хүнгэлэлтэ үгтэхэ гэжэ министрын орлогшо заагаа.

Студент боложо абтаагүй хүнүүд арадай ажахын бүхы һалбаринуудта хүдэлмэрилхэ үргэн ехэ арга боломжотой байна гэжэ В. Н. Столетов тэмдэглэбэ. Заводууд, фабриканууд, колхозууд болон МТС-үүдтэ хүдэлмэрилхэ гээшэ манай залуушуулда ажабайдалай гайхамшаг һургуули болохо, ямар мэргэжэлтэй болохо тухайдаа зүбөөр тодорхойлон шэлэхэ арга олгохо байна.

Тэрээнһээ гадна, эдэ хүбүүд болон басагадта гол хүдэлмэриһөө таһарангүйгөөр эрдэм мэргэжэлээ шудалха ехэ арга олгогдоно. Мүнөө жэл промышленна центрнүүдтэ хэдэн арбаад шэнэ факультедүүд, филиалнууд нээгдэжэ, урда тээнь байһан үдэшын ба заочно һургуулинууд нилээд үргэдхэгдэхэ юм. Хуушанай инженерно училищиин—Бауманай нэрэмжэтэ МВТУ-гэй үдэшын отделени «Москабаль» заводто нээгдэхэнь. Машина бүтээдэг мэргэжэл олохо Московско үдэшын институдай филиал Коломна городто, Донецкэ индустриальна институдай отделени Макеевкэдэ хүдэлжэ эхилхэнь.

В. Н. Столетов советскэ ба хариин гүрэнүүдэй журналистнуудай олон тоото асуудалнуудта харюусаха зуураа, ороной олон шэнэ дээдэ һургуулинуудта, тусхайлбал: Сталинабадска политехническэ институдта, түмэр замай транспортын инженернүүдые бэлдэхэ Свердловско электромеханическа институдта, Куйбышевска хэлхээ холбооной электротехническэ институдта сентябриин 1-һээ заняти эхилхэнь гэжэ мэдээсэбэ.

(ТАСС).

Ородой агууехэ уранзохёолшо Лев Николаевич Толстойн ойдо зорюулагдан хэблэгдэжэ байһан тэрэнэй бүхы зохёолнуудай ерэдэхи—һүүлшын томые гүрэнэй уранзохёолой литературын хэблэл барлан гаргаба.

Энэ зохёолой түүхэнь ехэ һонирхолтой юм.

Л. Н. Толстойн зохёолнуудай түрүүшын хүсэд суглуулбарипе хэблэн гаргалгада бэлэдхэл Владимир Ильич Ленинэй үүсхэлээр 1918 ондо эхилһэн байгаа. Агууехэ уранзохёолшын гараар бэшэгдэһэн бүхы юумые хэблэн гаргаха шухала гэжэ Толстойн хани нүхэр В. Г. Чертковтой хөөрэлдэхэдөө Владимир Ильич онсо тэмдэглээ һэн.

Л. Н. Толстойн зохёолнуудай хүсэд суглуулбари хэблэн гаргаха тухай Арадай Комиссарнарай Совет тогтоол гаргаһан байгаа.

Толстойн түрэһөөр зуун жэл гүйсэһэн үдэрые тэмдэглэн, 1928 ондо нэгэдэхи томынь гараа һэн.

Толстойн бэшэһэн зохёолнуудай хэмжээн хоёр мянга табан зуун хэблэлэй хуудаһан болоно. Толстойн ойдо зорюулагдан хэблэгдэжэ байһан зохёол литературна зохёолнуудай 46 томһоо—романууд, повестьнууд, рассказууд болон зүжэгүүдһээ, ута удаан бүхы наһан соогоо бэшэжэ байһан дневнигүүдэйнь 13 томһоо, мүн элдэб хүнүүдтэ бэшэһэн бэшэгүүдэйнь 31 томһоо бүридэнэ.

Энэ суглуулбарипе хэблэлдэ бэлэдхэхэ талаар редакционно коллектив ехэ хүдэлмэри хээ.

Толстойн зохёолнуудай суглуулбариин 90-дэхи томой хэблэгдэн гаргаһан ушар манай ороной культурна ажабайдалда томо событи болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Л. Н. Толстойн зохёолнуудай суглуулбариин редактор Н. С. Родионов, Л. Н. Толстойн секретарь Н. Н. Гусев, УССР-эй Наукануудай академиин бодото гэшүүн Н. К. Гудзий Л. Н. Толстойн зохёолнуудай суглуулбариин һүүлшын томой корректурые шалган хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Агууехэ Ленин багшын кабинет

Би һаяхан Москва город ошожо, СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сессидэ хабаадаад, түрэл Бурят-Монголоо бусажа ерээд байхадаа, иимэ нэгэн шухаг ба гайхамшаг баясхаланта ушар тухай эндэ бэшэхые хүсэбэб.

Байгша оной июлиин 14-нэй үдэр огторгойдо дүн сагаан үүлэнүүд хүбэжэ, һэрюухэн сэлгээ һэбшээн номгохоноор һэбхин байгаа бэлэй. Кремлиин доторхи элдэб үнгын намаата сэсэгтэ һайхан модод бидэнпие угтан амаршалжа байһанай үльгэртэйгээр мүнөө һэрюухэн һэбшээндэ сааша наашаа дохилдонод.

Удабашьегүй Кремлиин ехэ ордон дотор, тэрээнэй ехэ зал соо мянга гаран депутадууд сугларжа, өөһэд өөһэдынгөө һууринуудта һуугаад байтарнай, агууехэ Совет ороной парти, правительствын ударидагшад хойно хойноһоо аалиханаар һубарилдан гаража ерэбэ. Бидэнэр дэрд гэлдэн, хүл дээрээ бодожо, альга ташалдан ехэ баяр баясхалангаар угтаабди.

Сессишье хүдэлмэреэ эхилбэ. «Гүрэнэй пенси тухай Хуули» тушаа нилээд удаахан зүбшэн хэлсэлгэ болоо. Забһарлалга болохо дүтэлөөд байба. Эгээл тэрэ үеэр манай Бурят-Монголой депутаднарай хажууда үндэршэг бэетэй, томоотой янзын хүн аалиханаар ерэжэ, шэбэнүүр ниттахан үгөөр «хүлисэгты» гээд хандажа, саашадань:

— Нүхэд депутаднар, таанад энэ сессиин сэглэн забһарлаһанай һүүлээр, үдэшын 5 сагта, Кремль догор оршожо байгаа парти, правительствын ордон соо Агууехэ Ленинэй ажаллажа байһан кабинедтэ, тэрэнэй ажаһууһан квартирада ошожо үзэхыетнай уринам»,—гээд, үгэеэ дүүргэхэдэнь, бидэнэр ямар ехэ дуулдаагүй гүн гүнзэгы баярай долги гэнтэ хүлеэжэ, бэе зүрхэн хоёроо тэсэлгүй ехээр хүдэлшэһэн туладаа харюугай ямаршье үгэ хэлэжэ амжаагүй, бүтүү толгойгоо дохилдон, үлэшэһэнөө мүнөө һананаб.

Сесси үргэлжэлжэл байба. Ходо сагаа харанам. Сагай ошохонь ехэ хашан, мүртэйгөөр урагшаа ябанагүй. Тиигэһээр арай шамай гэжэ үдэшын табан сагта хоёр минута дутаад байба. Энэ үлэһэн хоёр минутын ошохонь хоёр часай тухай удаан шэнги байгаа һэн. Табан сагай болохотой сасуу президиумэй түрүүлэгшэ: «Мүнөө үдэрэй заседани дүүрээ» гэдэхэнь, бодон харайлдабабди.

Арайл гүйдэлөөрөө бэшээр, ехэл шамдуу ябажа, парти болон правительствын ордоной буланда хүрөөд орхиходомнай, нөөхи бидэнпие уриһан үндэр бэетэй нүхэр ехэл найр табин угтажа абаад, ордоной үүдэн тээшэ шэглэн алхалба. Бидэнэр баһа лэ урда хойно оролдон алхалалдабабди.

Бидэнэй орохоёо ябаһан ордон орой дээрээ пунхэгэртэй, тэрэнэйнь дээдтээ айхабтар үргэн ехэ шад улаан туг аажам далбюунаар налбан байгаа һэн.

Ордоной үүдээр һубарилдан ороод, ковёр дэбдиһэн үргэн ута коридороор нилээд удаан ябажа, хубсаһа үлтэдэг газарта хүрэжэ, малгайнуудаа үлгүүлээд, хоёрдохи ба гурбадахи дабхарта таража, үшөө саашаа коридороор ябаад, дүрбэдэхи дабхарта гарабабди. Эндэ мүн лэ ута коридороор ябажа, одоол Агууехэ багшын түүхэтэ кабинедэй үүдэндэ ерэһэнээ мэдэбэбди. Энэ минутада минии зүрхэн доһолжо эхилбэ. Хүн бүхэнэй шарай шад улаанууд боложо, булта амияа доро даран, тэрэ үүдээр аалиханаар һубарилдан ороод, саашадаа ябажа, Агууехэ Ленин багшын ажалладаг байһан газарта хүрэбэбди.

Ленин багшын ажалладаг үргэн гонзогор стол манай урда хүндэлдэн харагдана. Тэрээн дээрэ үргэн шэл дэбисхэр табяатай байна, бэхэ гууриһанай прибор, хоёр лагбан, һиилүүртэй бишыхан торхо харагдана. Тэрэ торхо соонь үзүүртэй гурбан харандааш, гууриһатай хэдэн ручка бии. Хажуудань номой хуудаһа отолдог хоёр хутага, тэрэнэй нэгэниинь хулһан модоор гоёожо хэһэн, нүтөөдэнь сагаан ялагар түмэрөөр хэһэн ха. Столой саана Ленин багшын һуужа ажалладаг стул, тэрэнэй хажуу таладахи бишыхан стол дээрэ хоёр телефон харагдана. Столойнь хажуу үнсэг дээрэ звоногой нэгэ кнопко байна. Ленин багшын һуудалай ара талада—дүүрэн номтой хоёр шкаф, баруун гар тээхи ханадань мүн лэ дүүрэн номтой хоёр шкаф, өөрынь бэшэгэй столһсо урагшань табиһан ногоон сэмбэ дэбисхэртэй ута столой хоёр талада хоёр зөөлэн креслэ табяатай. Тэрэ ута столой үзүүр тушаа дүүрэн номтой багашаг хэмжээнэй шкаф, тэрээнэй хажуу талын ханада бүхэдэлхэйн карта хадагданхай. Гадна, саашаа ороһон үүдэнэйнь хажуу талын ханада СССР ороной карта хадагданхай. Тэрээн дээрэнь революциин үедэ хаана ямар газарта Соведэй бии боложо байһанипе улаан будагаар будажа тэмдэглэһэн байха юм. Тэрэ будагдаһан газарнуудыень ажаглан харахадамни, манай Улан-Удэ, тэрээнһээ зүүлжээ Чита, Байгалай хойто бэеын хэдэн газарнууд, Иркутск город улаанаар будагдаһаар харагдана. Үүдэнэй хажуудахи набтархан стол дээрэ Ленин багшада бэлэг үгтэһэн хэдэн альбомууд табяатай.

Эндэ нэгэ үндэр эхэнэр бидэндэ ехэл тобшо ойлгомжотойгоор хөөрэжэ үгэбэ:

— Ленин багша 1918 онһоо эхилжэ энэ кабинет соо ажаллаһан юм, хододоо бэшэжэл һуудаг байгаа. Ленин багша тамхи татахада дурагүй, зөөлэн һуудалда дурагүй агша һэн. Тиимэһээ «тамхи бү татагты» гэжэ саарһан дээрэ өөрөө бэшээд, бултайһан энэ пеэшэндэ тэрэнээ үлгэһэн юм. Ленин багша хүнтэй уулзахадаа тон простой, һайн зантай, илдам налгай абаритай, тобшо зөөлэхэн үгэтэй байгаа. Эндэ коридор соонь Совнаркомой бүхы таһаг отделенинүүдынь бултадаа ажаллажа байһан юм,—гээд үгээ дүүргэжэ, бидэнпие дахуулан, Ленин багшын ажаһууһан квартира тээшэ абаашаба...

Х. НАМСАРАЕВ.

СУЭЦКЭ КАНАЛ ТУХАЙ АСУУДАЛААР СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН МЭДҮҮЛГЭ

1956 оной августын 3-да Москвада байдаг Англиин Посол г. У. Хэйтер Англиин Правительствын нотые СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепиловтэ барюулаа. Суэцкэ каналай компаниие Египедэй национальна мэдэлэй болгоһон тухай асуудалаар Англиин, Франциин болон Америкын Холбоото Штадуудай Правительствонуудай мэдүүлгын текст тус нотодо хабсаргагдаһан байгаа. Гурбан талын энэ мэдүүлгые дурдан, Англиин правительство «1888 оной октябриин 29-нэй конвенциин ёһоор каналые ашаглалга саг үргэлжэ хангаха хэмжээнүүдые хаража үзэхын тулада» 1956 оной августын 16-да Лондондо зарлахаар хараалагдаһан конференцидэ хабаадахыень Советскэ Правительствые уриһан уряал дамжуулан үгөө.

Энээнтэй дашарамдуулан Советскэ Союзай Правительство удаадахи мэдүүлгэ хэхэ шухала гэжэ тоолоно.

Суэцкэ каналай зонодохи байдал тухай гурбан гүрэнүүдэй мэдүүлгэ соохи сэгнэлтые Советскэ Правительство зүбшөөжэ шадахагүй байна.

Баруун гүрэнүүдэй правительствонууд Египедэй юрисдикцидэ байһан зөөрипе национальна мэдэлэй болгохо эрхэтэй хүсэд бэеэ даанхай гүрэн мүн байһан Египедэй эрхые мэдэрхэ зуураа, Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгохо тухай Египетскэ правительствын шиидхэбэриин хуулита ёһоной байһанда һэжэглэхые һэдэнэ. Энэ компани «уласхоорондын эмхи» мүн байһан хэбэртэйгээр ба тэрэнэй статусые Египетскэ правительствын хубилгажа шадахагүй хэбэртэйгээр мэдүүлгэ соо ямаршье үндэһэгүй баталамжа хэлэгдэнэ. Суэцкэ каналай компани тэрэнэй байгуулагдаһаа хойшо, Египет тушаа адли тэгшэ эрхэ олгоотүй 1866 оной хэлсээтээршье, Египедэй хуулинуудта болон заншалнуудта тааралдуулан эрхилэгдэдэг египетскэ компани мүн гэжэ тоологдодог байһан баримта тоогдоногүй. Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгохо ябадал хадаа Суэцкэ каналаар суднын ябаха сүлөө хангаха тухай асуудалда ямаршье хамаатүй байна. Суднаар ябалга 1888 оной тусхай конвенцеэр журамшуулагдана. Египетскэ хуулинуудта мэдэлтэй компаниие уласхоорондын ямар нэгэн орган гэжэ тоолоод, Суэцкэ каналаар судна нуудай ябалтын гурим хангаха гэжэ хэлэхэ һэдэлгэ хадаа юридическэ талаараа ямаршье үндэһэгүй байна.

Али нэгэн гүрэнэй территори дээрэ байһан предприятинуудай зөөрипе национальна мэдэлэй болгохо ябадал хадаа бүгэдэндэ тоогдоһон уласхоорондын эрхын гуримай ёһоор, тэрэл гүрэнэй дотоодын хэрэг мүн болоно. Тиимэ зөөрипе, тэрэ тоодо гадаадын капиталай хабаадалгатайшье һаань, бэеэ даанхай гүрэнэй национальна мэдэлэй болгохо гэһэн шиидхэбэринүүдые хэдэн арбан жэлэй турша соо бүхы оронууд гүрэнэй дотоодын хэрэг гэжэ тоолодог байгаа.

Өөрынгөө байгаалиин баялигууд болон ресурснуудые арадуудай сүлөөтэйгөөр мэдэжэ байха тухай тусхай резолюциие 1952 оной декабрь соо ООН-эй Генеральна Ассамблейн абаһан тухай энээнтэй дашарамдуулан тэмдэглэхэ шухала. Энэ талаар гүрэнүүдэй бэеэ даанхай байха эрхые эбдэһэн ябуулга хэхэгүй тэжэ Генеральна Ассамблей гүрэнүүдые уряалһан байха юм.

Энээн дээрэһээ Советскэ Правительство хадаа Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгохо тухай Египедэй Правительствын шиидхэбэриие Египедэй бэеэ даанхай эрхэнүүдһээ үндэһэлһэн хуулита зүб ябуулга мүн гэжэ тоолоно.

Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгохо гэһэн Египетскэ Правительствын шиидхэбэриие буруушааһан ябадалаа Англиин болон Франциин правительствонууд Суэцкэ каналаар судна нуудай ябаха сүлөө хангаха тухай оролдоһон хэбэртэйгээр харуулна. Зүгөөр, Суэцкэ каналай компаниин мэдэлдэ байһан зөөрипе Египетскэ гүрэнэй гарта дамжуулан үгэхэ ябадал Суэцкэ каналаар суднаар ябаха тухай гуримда ямаршье хубилалта хэнэгүй.

Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгоһон ябадал хадаа Египедэй абаһан уласхоорондын уялгануудта ямараар шье нүлөөлхэгүй, Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр судна нуудай ябалгые 1888 оной Конвенцеэр хараалагдаһые Египет хүсэд дүүрэн сахиха гэжэ Египетскэ республикын Правительство августын 1-дэ хуулита ёһоор Советскэ правительствода, мүн тэрэшэлэн бүхы гүрэнүүдэй правительствонуудта мэдүүлһэн байгаа. **Советскэ Союзай Правительство Египетскэ Правительствын энэ мэдүүлгые хараадаа абаад**, энэ талаар ямар нэгэн һанаатаа зобохо үндэһэн үгы, тэрээнһээ байтагай өөрынгөө территори дээрэ Суэцкэ каналтай байһан Египет ямар нэгэн үмсын компаниһаа дутуугүйгөөр каналаар һаадгүй ябаха гэжэ оролдожо ба иимэ ушарые хангажа шадаха байна ха юм гэжэ тоолоно. Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгоһон ябадал бодото дээрээ Суэцкэ каналаар бүхы оронуудай судна нуудай таһалгаряагүй ябаха ябадалда оройдоошье нүлөөлөөгүй. тус канал национальна мэдэлэй болгогдохоһоо урда тээхидээл адли хэбээрээ байһаар.

Энээн дээрэһээ мэдэхэдэ, Египетскэ правительство Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябалгын шухала удхашанарые хүсэд мэдэнэ, гурбан талын мэдүүлгэ соо энээн тушаа һанаатаа зобожо хэлэгдэһэн юумэн үндэһэгүй байна. Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр ябалгые сахин хүндэлхэ гэһэн уялга абаха зуураа, Египет тус каналай компаниин акцинуудые барижа байгшадта компенсаци түлэхэ гэһэн шиидхэбэри абаһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тиимэ болохолоороо, Египет хадаа египетскэ территори дээгүүр гараһан ба египтянуудай гараар баритдаһан каналаар ябалгые нормальна байлгаха гэһэн хуулита болон үнэн зүб ябуулга хэбэ гээшэ. Энээнһээ урда тээхи хэдэн арбаад жэлэй турша соо Суэцкэ канал Египедэй гарта бэшэ, харин египетскэ каналые өөһэдөө баяжахын ба Египедэй дотоодын хэрэгүүдтэ хабаадахын түлөө ашаглажа байһан английска болон француска капиталай хабаадалгатай компаниин гарта байһан юм, тиин тиимэ зохидгүй байдалые саашадаа үргэлжэлүүлхэ ямаршье үндэһэ баримта байхагүй.

Урдань дайлан абалгын ба эзэмдэлгын аргаар байгуулагдаһан харилсаанууд манай үедэ таарахагүй, бэеэ даанхай тэгшэ эрхэтэй гүрэнүүдэй хоорондохи хани харилсаануудай ёһо туримда, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ёһо гуримда болон зорилгонуудта таарахагүй байһаниие хараадаа абангүй байжа болохогүй. Англиин болон Франциин правительствонууд, мүн тэрэшэлэн Америкын Холбоото Штадуудай правительство, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин дээдэ зэргын ёһо гуримуудые мэдэрээд, урдань бэеэ даанхай бэшэ байһан колониальна оронуудтай тэдэнэй харилсаануудта болоһон хубилалтануудые һайшаахабди гэжэ мэдүүлһэн туладаа, өөһэдынгөө бэеэ даанхай байдалай эрхые бэелүүлхэдэнь тус оронуудта һаад хэхэгүй ёһотой байгаа.

Мүнөө үедэ Дүтын ба Дунда Востогой оршондо улам улам түгшүүрилтэй байдал боложо байһан ушарые Советскэ Правительство харангүй гаража шадахагүй байна. Англиин болон Франциин правительствонууд Суэцкэ каналай компаниин олзо доходой ойроо хүртэхэ боломсоорнь Египет тушаа бүдүүлиг, ямаршье үндэһэгүй хашалта хэнэ, экономическа хашалта хэнэ, өөһэдынгөө далайн-сэрэгэй хүсэнүүдые дайшалхы бэлэн болгохо ба тэдэниие Суэцкэ каналда дүтэлүүлэн суглуулха тухай, резервистнүүдые элсүүлхэ тухай, десантнүүдые бэлэдхэхэ тухай соносхоно. Бэеэ даанхай Египедтэ эсэргүү харша бодол үүсхэһэн кампани Франциин, Англиин болон баруун зүгэй бусад гүрэнүүдэй хэблэлдэ үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ.

Эб найрамдалда болон аюулгүй байдалда заналта болонгүй байжа шадахагүй ябуулгануудые хэжэ, Англиин болон Франциин правительствонууд Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай ёһо гуримда таарахагүй зам дээрэ гарана. Уласхоорондын харилсаануудтаа хүсөөр айлгахагүй, хүсэ баримталхагүй, уласхоорондын арсалдаануудые уласхоорондын эб найрамдалай, аюулгүй байдалай заналтада орохогүйтөөр, амгалан аргаар шиидхэхэ гэжэ ООН-эй гэшүүдэй абаһан уялганууд тиимэ ябуулгатай яагаад таараха байнаб.

Советскэ Правительство мүнөө английска болон француска правительствонуудай абажа байһан хэмжээнүүдые оройдоошье таарахагүй гэжэ тоолоно, тэрэниие эб найрамдалда харша гэжэ тоолоно.

Тэдэ хэмжээнүүдынь дураа гутаха ябадал үүсхэнгүй байжа болохогүй, гансал Египедэй бэшэ, харин өөрынгөө национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байһан бусад арадуудайшье зүгһөө эрид хатуу харюу абаха байһаниинь даншье элитэ. Өөрынгөө бэеэ даанхай эрхые бэелүүлжэ байһан Египедтэ эсэргүү хүсэ хэрэглэхэ һэдэлгэ хадаа Дүтын ба Дунда Востогой оршондо нэн түрүүндэ баруун гүрэнүүдэй өөһэдынь интересүүдтэ горьтой хохидол ушаруулжа болохо байна.

Суэцкэ каналые национальна мэдэлэй болгохо ябадал Англиин, Франциин, США-гэй гү, али бусадшье оронуудай арадуудай интересүүдые дайранагүй. Каналые ашаглалгаһаа ехэ олзо абажа **байһан** Суэцкэ каналай компаниин мүнөө **Египедые хохидуулан баяжаха** аргань һалаа. **Энэ компаниин тусхай** эрхые хүсэ хэрэглэхэ аргаар һөөргэнь тэхэрюулхэ гү, али ондоо аргаар **Египедтэ гадаадын капиталай эзэрхэлгэ баадхаха гэһэн** һэдэлгэнүүд ёһотол колонизаторска удхатай байна.

Эб найрамдалай, адли тэгшэ эрхын, бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй ябадалай **политика үнэн сэхээр** баримталжа **байдаг Советскэ Правительство** хадаа Англиин болон Франциин засаг баригшадай энэ ябуулгань уласхоорондын түгшүүрилые һуларуултада ба гүрэнүүдэй хоорондохи этигэл найдабариие бэхижүүлгэдэ яажашье туһалхагүй гэжэ мэдүүлнэ.

Суэцкэ каналай асуудалаар августын 16-да болохо конференцидэ хабаадаха гэжэ Англиин Правительствын уриһан уряалые СССР-эй Правительствода дамжуулан үгэһэн тухай хэлэхэ болоо һаа, Советскэ Правительство энэ асуудалые хаража үзэхэдөө доро заагдаһан ушарые хараада абангүй байжа шадахагүй байна.

Тус конференциин зорилго хадаа 1888 оной Конвенцитэй тааралдуулан, каналаар судна нуудай ябалгые хангаха хэмжээ-ябулгануудые зохёохо ябадал болоно гэжэ Англи болон Франци заана. Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябаха гэжэ 1888 оной Конвенцеэр тогтоогдоһон ёһо гурим ондоо болгогдонгүйгөөр, хүсэд сахигдажа байһан ушарта энэ зүйлынь ойлгогдоногүй. Хэрбээ Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгохо тухай Египетскэ Правительствын шиидхэһэн асуудалые шэнээр хаража үзэхэ гэһэн ямар нэгэн һэдэлгэ тус конференциин гаргаха болоо һаа, тэрэнь бэеэ даанхай гүрэн байһан туладаа тус компаниие национальна мэдэлэй болгохо эрхыень уласхоорондын ямаршье конференциин арсажа шадахагүй байһан Египедэй дотоодын хэрэгүүдтэ сэхэ хамааралсаһан ябадал болохо байгаа.

Дурсагдагша конференци Суэцкэ каналай компаниин гол акционернүүд байһан Англиин болон Франциин үүсхэлээр, 1888 оной Конвенцидэ хабаадаагүй байһан Холбоото Штадуудаар зарлагдаһан ябадалые тэрэшэлэн тэмдэглэхэ шухала. Тиин тус конференци Советскэ Союзтай ба 1888 оной Конвенцидэ гараа табиһан бусад оронуудтай зүбшэнгүйгөөр зарлагдаа.

Конференцидэ уригдаһан оронуудай состав хадаа Англиин болон Франциин бэлдэһэн дурадхалнуудые конференцидэ хабаадагшадай олоороо дэмжэхэ хараатайгаар тогтоогдоһон ябадалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Гурбан талын мэдүүлгын ёһоор, конференциин состав иимэ хоёр хараатайгаар тодорхойлогдоо гэбэл: нэгэдэхеэр, 1888 оной конвенцидэ гараа табиһан оронууд, хоёрдохёор, «каналые ашаглаха хэрэг ехээр һонирхожо байһан» оронууд болоно. Зүгөөр, эдэ хоёр принцип хоюулаа сахигдаагүй. 1888 оной Конвенцидэ хабаадагшадай тоодо Австро-Венгри болон Германи байһан юм. Австро-Венгриин уг залгамжалагшадынь Австри, Венгри, Чехословаки, Югослави болоно. Эдэ гүрэнүүдэй нэгэниинь шье конференцидэ уригдаагүй. Германиһаа тэрэнэй гансал нэгэ хубинь—Германиин Федеративна Республика уригдаа, зүгөөр Германиин нүгөөдэ хубинь—Германска Демократическа Республика уригдаагүй. Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр ябахые бусад гүрэнүүдһээ дутуугүйгөөр тус гүрэнүүдэй хүсэжэ байтарынь, тэдэниие уряагүй байһан ябадалые зүбшөөжэ болошогүй.

Каналда тон дүтэ байдаг ба энэ асуудалые зүбөөр шиидхэхэ гэжэ хүсэжэ байһан арабска оронууд — Сири, Ливан, Саудовско Арави, Иордани, Судан, Ливи, Йемен, Ирак, Марокко, Тунис конференцидэ уригдаагүй. Арабска оронуудай олонхинь 1888 оной Конвенцидэ хабаадагшын—урданай Оттоманска империин уг залгамжалагшад мүн байһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Каналые ехээр ашагладаг далайн гүрэнүүд мүн болохо Хитадай Арадай Республика, Польша, Болгари, Румыни, Бирмэ, Финлянди конференцидэ уригдаагүй. Тиимэ болохолоороо, Лондондо зарлагдахаар хараалагдаһан конференци хадаа Суэцкэ каналай компаниин акцинуудые барижа байһан бүлэг гүрэнүүдэй, тэдэ гүрэнүүдэй шэлэн олоһон бүлэг оронуудтай хамта зарлаһан конференци мүн болоно.

Тус конференци Нэгэдэмэл Нацануудай Организациһаа гадуур зарлагдаа. энэнь зохистой гэжэ тоолохоор бэшэ байна.

Конференциин болохо газарынь 1888 оной Конвенцидэ хабаадагшадтай зүбшэнгүйгөөр Лондон гэжэ нэрлэгдэһэн байна. 1888 оной Конвенциин дүримүүдые сахи[...] һаа, каналай хүдэлмэри ту[...] далнууд Каиртa зүбшэн [...] ёһотой байгаа.

Дээрэ дурсагдаһантай [...] дуулан, Советскэ Правител[...] даа тус конференциие хаб[...] дайнгаа составааршье, [...] шье, уг зорилгоороошье С[...] нал тушаа ямар нэгэн ши[...] баталан абаха хүсэд эрхэт[...] хоорондын зүблөөн гэжэ [...] ложо болохогүй байна гэж[...]

Уласхоорондын удха[...] далайн каналнууд болон хо[...] даар суднын сүлөөтэйгөөр [...] тай дашарамдаһан асууд[...] зүбшэн хэлсэлгэ хадаа Н[...] Нацануудай Организации[...] дотор үнгэргэгдөө һаа, үлэм[...] байгаа гэжэ Советскэ Пр[...] ство тоолоно.

Уласхоорондын удхашана[...] дэ хэдэн шухала далайн к[...] болон хоолойнууд бии ба[...] мэдээжэ. Хэрбээ Суэцкэ [...] интернациональна мэдэлэй [...] асуудал гурбан талын мэд[...] табитдаа һаа, бага бэшэ [...] нартай далайн хоолойнууд[...] каналнуудай тооһоо гансал [...] канал юундэ илгагдан та[...] гэһэн асуудал гараха байн[...]

Энэ ушарта Советскэ Пр[...] ство хадаа уласхоорондын [...] нартай далайн каналнуу[...] хоолойнууд тухай асуудал[...] хэхэдээ далайн тэдэ заму[...] ритори дээгүүрээ гаргаһан [...] дэй бэеэ даанхай эрхые са[...] хала байһаниие хараадаа а[...] дэг гол ёһонһоо үндэһэлнэ.

Дээрэ хэлэгдэһэниие [...] абажа, 1888 оной Конвенц[...] баадагша мүн болохо [...] Союзай Правительство ха[...] кэ каналаар суднын сул[...] ябаха тухай асуудалые зүб[...] сэлгэдэ ябашье Австр[...] бани, Бирма, Болгари[...] гри, Германска Демокр[...] Республика, Йемен, Иорда[...] Ливан, Ливи, Марокко, [...] Румыни, Саудовско Арави[...] Судан, Тунис, Финлянди, [...] ваки, Югослави хабаадаха[...] гэжэ тоолоно.

Агууехэ гүрэн мүн боло[...] дай Арадай Республикын ту[...] ренцидэ хабаадахань шуха[...] Советскэ Правительство то[...]

Тус конференцидэ хабаа[...] шухала гэжэ заагдаһан гү[...] тоолоо һаань, Англиин пр[...] ство тэдэнэй хабаадалгада[...] хэгүй бэзэ гэжэ Советскэ [...] тельство найдана.

Советскэ Правительство [...] рондын асуудалнуудые эб[...] маар шиидхэхын түлөө [...] туладаа, мүн Суэцкэ канал[...] нануудай сүлөөтэйгөөр [...] асуудалнуудые Лондондо [...] байгша конференциин-Египе[...] рэндэ, мүн ондоошье гү[...] таарамжатай байхаар, шэ[...] байдалые хараада абалсан[...] хэ оно мүр олохын тула шу[...] га боломжо хангажа бол[...] һыень анхаралдаа абажа, [...] ференцидэ түлөөлэгшээ [...] байна. Конференцидэ Сов[...] вительствын хабаадалга [...] руун гурбан гүрэнүүдэй [...] 2-ой хамтын мэдүүлгэ соо [...] ёһо гуримуудһаа үндэһэлһ[...] Египедэй бэеэ даанхай [...] нэрэ хүндэдэ хохидол [...] моор ямар нэгэн хизаарла[...] уялганууды Советскэ Союз[...] гахагүй байһаниинь элитэ.

Конференциин болохо са[...] хэлэхэ болоо һаа, Советск[...] тельствын һанаашаар хад[...] ренцидэ һайнаар бэлдэх[...] гоор тэрэниие августын [...] зарлаа һаа һайн байгаа.

Советскэ Союзай Прав[...] уласхоорондын, тэрэ тоодо [...] болон Дунда Востогой о[...] түгшүүрилые саашадань [...] хын түлөө эрид шууд орол[...] рэнүүдэй бэеэ даанхай э[...] хүндэлэлтэ, гүрэнүүдэй тэг[...] болон тэдэнэй дотоодын [...] хамааралсахагүй ябадала[...] һөөр уласхоорондын хар[...] дые хүгжөөлгэ хадаа гү[...] хоорондохи харилсаанууд [...] гэл найдабари бэхижүүлгэ[...] дуудай хоорондо бата бэх[...] рамдал хангалтын шухал[...] ла арта нүхэсэл мүн гэжэ [...] Союзай Правительство мэ[...]

Арсалдаатай болоһон ас[...] амгалан ёһоор, арадуудай [...] лон хуулита интересүүдтэ[...] дуулан шиидхэгдэжэ шада[...] тиимээр шиидхэгдэхэ ёһо[...] Советскэ Правительство [...] Суэцкэ каналай асуудала[...] нуудэй Правительствонууд[...] наатайгаар. холо хараха [...] гоор хандаха ба муу хой[...] дай гаража боломоор ябу[...] гүй байһандань Советскэ [...] тельство этигэнэ.

1956 оной августын 9.
Москва город.

МҮНӨӨДЭР—БАРИЛГАШАДАЙ ҮДЭР

Капитальна барилгада гэжэ үгтэһэн мүнгэ зөөрие ашагтай ...аар хэрэглэхэ, барилгын хэрэгые эмхидхэлэй-техническэ та...рнь һайнаар хүтэлбэрилхэ, мүнгэ зөөри хэрэгтэ хэрэггүйгөөр ...гашалха ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ, барилгын болзорые ба ...сэнгые улам бүри багадхаха зорилго табигдана. Барилгые имаг... индустриализацилжа, хабсаргагдамал түмэрбетонно ба бетонно ...ээрэлгэнүүдые, заводто хэгдэдэг зүйлнүүдые үргэнөөр хэрэглээл ..., эдэ зорилгонуудые шиидхэжэ болохо байна.

(...ССС-эй XX съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэн элидхэлһээ).

...дөөгэй барилгашадай уялга

...э ажахын бүхы һалбаринуу...урдан түргэнөөр хүгжөөхын ...худөөгэй барилгашадай үмэ...дэтэйшье, харюусалгатайшье ...о табигдана.

...монголстрой» трестын барил...дохи управлени манай рес...ын аймагай центрнүүдтэ, кол...ехоз МТС-үүдтэ ехэ хэмжээ...рилга хэхэ уялгатай юм. Ба... 4 участогһаа бүридэдэг энэ ...лени (начальнигынь нүхэр ...ев, главна инженерынь нүхэр ...нюк) тон хангалтагүйгөөр ...на. Барилгашадай һайндэртэ ... уялгаяа управлениин барил... дүүргэжэ шадаагүй. Управ...нэ жэлэйнгээ долоон һарын ...бариие оройдоол 81 процен... дүүргээ. Долоон һарынгаа ...бариие Селендумын участок ...центээр, Хэжэнгын—74, Кях...6 процентээр дүүргэһэн бай...исал Пригородно участок тү... 101 процентээр дүүргээ. Ма...-тракторна станцинуудта хэг...байгаа барилга болошогүйгөөр ...а. Эгэтын МТС-тэ хэгдэхэ ... барилга мүнөө болотор эхи... байһаар.

...уулинуудай байшангуудай ...а мүн лэ ехээр удааржа бай...хэнгын, Бичурын дунда һур...уудай байшангууд ехэ удаа...баригдана.

...гуудта хэгдэдэг барилгын хү...нин үнэ сэн үшөөл ехэ бай... Хэжэнгын участок барилгын ...8 мянган түхэригөөр, Селен...—53 мянган түхэригөөр, Кях...7 мянган түхэригөөр дээшэ...

...э нютагуудтахи барил... ...е түргөөр, шанар һайнтай...бүтээхын, үныень хямдаруул...ула барилгын индустриальна ...метод үргэнөөр хэрэглэхэ шу... Заводто бүтээгдэдэг хабсар...ал деталинуудые, илангаяа ...гагдамал түмэр-бетоние ...хэрэглэбэл, барилгын ябаса ... түргэдхэгдэхэ байгаа.

...э нютагуудтахи барилгануу...дустриальна аргаар бүтээхын ... барилгын организацинуудай материально-техническэ базые, тэрэшэлэн барилгашадые нэгэ газарта элсүүлэн бүридхэхэ хэрэгтэй. Материально-техническэ базаяа нэгэ газарта элсүүлһэн барилгын организацинууд нэгэ аймагта хэгдэхэ барилгануудаа богони болзор соо комплексноор барижа дүүргээд, нүгөө аймагта ошохо аргатай болохо байна.

Барилгые комплексноор ябуулха хэрэгтэ юун һаад хэнэб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ түсэб буруугаар табигдана. Энэ жэлдэ табигдаһан түсэбэй ёһоор барилгын 2-дохи управлени 7 миллион 630 мянган түхэригэй капитальна барилга хэхэ ёһотой юм. Управлениин барилгашад түсэбые дүүргэлтэ болгон аяар холын Яруунаһаа Боргойн тала хүрэтэр, Татаурово станциһаа Монголой хилэ хүрэтэр оршоһон газар нютагуудта барилга хэхэ баатай болоно. Иимэ таруу газарта барилга хэхээр түсэб табихада барилгын хүдэлмэри ехээр удаарна, тэрэниие механизацилгада бэрхэшээл тохёолдоно. Барилгын иигэжэ таруугаар хэгдэдэг ушарһаа олохон пунктнуудтахи барилгашад өөһэдөөшье ажаһуудалай таатай һайн условигүй байдаг.

Мүн худөөгэй барилганууд дээгүүр ябаад харабал, нилээд олон дутагдалнууд ушардаг. Материал, механизмуудай, худэлмэриин хүсэнүүдэй, тэрэшэлэн инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ехээр дуталдадаг баримтанууд хаа хаанагүй үзэгдэнэ. Хүдэлмэришэдэй ажалай эмхидхэл болон журамынь һула байна.

Барилгын организацинуудай материально-техническэ базые нэгэдүүлээд, барилгые комплексноор, индустриальна аргаар бүтээдэг болобол эдэ дутагдалнууд усадхагдаха байна.

Худөөгэй барилгашад дутагдалнуудаа дары усадхажа, өөһэдынгөө урда табигдаһан харюусалтатай уялгые хүндэтэйгөөр дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ уялтатай.

Ф. Башухаев, «Бурмонголстрой» трестын түсэблэлгын таһагые даагша.

Сэлэнгын колхозуудта

...ерэхэ бүри олошоржо байгаа ...малаа мүнөө үеын шэнэ, ти...байрануудаар хангахын, гэ... культурна-ажаһуудалай зо...слови байгуулхын зорилгоор ...ын аймагай колхозууд һүүлэй ...э барилга хэжэ байна.

...эй сомоной Карл Марксын ...тэ колхозой барилгын бри...үүлэй үедэ олон тоото гэр ...уудые ашаглалгада оруулаа. ...өө бүридэһэн энэ бригада ...рынь нүхэр Будаев) 3 мян...гой хонидой 4 байра, тус бү...00 толгой үхэрэй багтаха 2 ...(нэгэнь шулуугаар бариг...00 тонныи багтаха овощехра... барижа ашаглалгада үгөө. ...колхозой центртэ нарайлтын ...ин, ехэ магазин баригдаба. ...амархада таатай зохид газар...рдаһан колхозой амаралтын ...лбосон түхэлтэй болгогдоо.

...гашадай бригада мүнөө үе...ын 10 гэр барижа байна. ...рй гэшүүн боложо шэнээр ...дто эдэ гэрнүүд үгтэхэ юм. ...с дархашуул Бальжиев, Цы... Голубков, Рабданов гэгшэд ...сотой ажалаараа хүндэтэй ...ой.

...Зөөхэйн сомоной Кагановичэй ...рэмжэтэ колхоздо мүн лэ ба...э барилга хэгдэнэ. Колхозой ...ан бригада 140 толгой гахайн ... нэгэ байра, 2200 толгой ... багтаха 3 байра, 9 гэр, та...ток энэ жэлдэ бариа.

...анэй нэрэмжэтэ колхозой ...шадай бригада энэ жэлдэ ...идөө 100 толгой үхэрэй бай... байра, 750 толгой хо...нэгэ байра бариа. Барилгада ...дэн колхозуудай ехэ анхарал ...ндаг байбашье, аймагай за...лхозууд малай байра болон культурна-ажаһуудалай гэрнүүдые бариха тушаа мүртэй юумэ хэнэгүй. Тэдэнэрэй тоодо Сталинай, Калининай нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд ороолсоно.

Б. Ширеторов.

★ *Д. БУДАЖАПОВ.* ★

Барилгашадай солые магтанам

Эхэ ороноймтүхэл шарайе
Эдир залуу, шэнэ болгодог,
Энхэ коммунизмын ордоной һуурие
Элэшэгүй мүнхөөр тодхон бодходог,
Эрилтэ түгэс арадайнгаа урмые
Эрхим бүтээлзэрээ баясуулан шармайдаг,
Эрэлхэг ажалайнгаа жабхаланта һүрые
Эрид дээгүүр бадаруулан дабхидаг

Советскэ оронойм суута барилгашан,
Сортоото ажалайш солые магтанам.
Гай ушаруулһан дайнай шархые
Гайхамшаг ажалай хүсөөр эдэгээһэн,
«Эритэ мэсын» аюулһаа ороноо
Эб найрамдалай ханаар хүреэлһэн,
Үндэр габьяата герой-городуудаа
Үнһэн соохоонь шэнэлэн бодхооһон,
Үй дэлдэгдэһэн тосхон-һууринуудые
Үзэсхэлэн һайханаар һэргээн толоруулһан

Советскэ оронойм суута барилгашан,
Сортоото ажалайш солые магтанам.
Үүлэ түримэ ордонуудые бодхоод,
Үүдыень сэлин арадтаа бэлэглээшэ
Мантан завод-гигантнуудые тодхоод,
Мартендэнь бусалган булад шэрээлгээшэ,
Сэгнэшэгүй баялиг Сибириин дайдые
Социализмын ороной шэмэг болгоошо,
Енисей Ангарын асари хүсые
Ехын ехэ ГЭС-ээр эмээллээшэ

Советскэ оронойм суута барилгашан,
Сортоото ажалайш солые магтанам.

Бүхы хүсэ шадалаараа оролдонобди

Барилгашадай Үдэрые 1956 оной **августын 12-һоо тэмдэглэжэ эхилхэ гэһэн** СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые манай ороной олон миллион барилгашад үнгэрэгшэ жэлдэ туйлай ехэ баяр баясхалантайгаар угтаһан юм.

Барилгашадай үдэрые жэл бүри тэмдэглэхэ гэһэн шиидхэбэри хадаа манай ороной барилгашад тушаа парти, правительствын туйлай ехэ анхарал оролдолго гаргажа байһаниие эли тодоор гэршэлнэ.

Арад зондоо хүндэтэй болоһон олон түмэн **барилгашадай зэргэдэ жагсаһандаа бии ехээр омогорхоноб. Барилгашадай зэргэдэ жагсаһан сагһаа хойшо хорёод жэл болооб.** Энэ үе соо Улан-Удэ городто олон тоото гэрнүүдые бүтээлгэдэ хабаадалсаһан байнаб. 2-дохи, 3-дахи һургуулинуудые, педагогическа институт, партиин обкомой байшан, мүн бусад олон барилгануудые бодхоолсооб.

Барилгашадай түрүүшын һайндэрые ажалай эрхим амжалтаар угтаха зорилгоор энэ жэлэй эхиндэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа һэм. Абаһан уялгаяа муу бэшээр дүүргэжэ байнаб. Бэлэн болгогдоһон гэрнүүдтэ пеэшэнгүүдые бариха даалгабаряа һара бүри 250—260 процент дүүргэнэб. Энэ жэлэй апрельдэ шэнээр эмхидхэгдэһэн 7-дохи участогта ажаллажа эхилһэнһээ хойшо 8 квартиратай 2 гэртэ, 12 квартиратай нэгэ гэртэ пеэшэнгүүдые барилсааб. Гээгдэгшэдтэ туһалжа, тэдэнэрые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргалсаха хэрэгтэ бага бэшэ оролдолго гарганаб.

Парти, правительствын зүгһөө манда хандуулагдажа байгаа анхарал оролдолгодонь харюу болгон бүхы дүй дүршэлөө, хүсэ шадалаа элсүүлхэб.

В. Лукьянов, «Бурмонголстрой» трестын 7-дохи участогай шулуушан.

☆ ☆

Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригада эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо малай типовой байрануудые олоор барихаһаа гадна, культурно-ажаһуудалай хэдэ хэдэн барилгануудые бүтээгээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадын гэшүүд. Нэгэдэхи ряд: (зүүн гарһаа) нүхэд Санжеев, Рантаров, Найданов, Цыбикжапов. Хоёрдохи ряд: нүхэд Батамункуев, Доржиев, Очиров, Цыбикжапов.

Ф: Моренецын фото.

Малшадтаа зохихо услови хангахын түлөө

Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлени, партийна организаци малшадтаа культурно-ажаһуудалай зохихо услови олгохо, малнуудаа типовой, дулаан байрануудаар хангаха зорилгоор барилгын тусхай бригада эмхидхэһэн юм.

Хори гаран хүнһөө бүридэһэн барилгашадай бригада (бригадирнь нүхэр Бальжитов) эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. Бригадын гэшүүд Хэжэнгын Урда бэе гэжэ газарта 1955 ондо олон тоото барилгануудые бодхоожо эхилһэн юм. Тэндэ 10 айлай байха хоёр шэнэ гэр, культбаза, 100 толгой үхэрэй баттаха шулуун байра баригдажа байна. Эдэ барилганууд дүүрэхэнь ойртоо. Дээрэ дурсагдаһан барилгануудта гансашье бригадын дархашуул хабаадана бэшэ, харин малажалай 1-дэхи фермынхид, таряанажалай 3-дахи бригадынхид эдэбхитэйгээр ажаллана.

1-дэхи фермын Толгой гэжэ гүүртэдэхи һаалишад малай шулуун байра барилсаха зуураа, үдэрэйнтөө даалгабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ. Д. Батамункуев, һаалишад Д. Ламаева, Ц. Намбарова, Жалсанова гэгшэд барилга дээрэ онсо шалгарна.

Малшадай байдаг Толгой гэжэ гүүртэдэ гурбан айлай байха шэнэ гэр һаяхан баригдажа дүүрээ. Энэ гэрэй баригдахаһаа урид эндэхи малшад культурно-ажаһуудалай зохихо условигүй байдаг байгаа. Энээн тухайда аймагай газетэдэшье бэшэгдэһэн юм.

Ушхайта гэжэ нютагта болбосон түхэлтэй полевой стан баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Таряанажалай 1-дэхи бригадын энэ полевой станда культбаза, эрэшүүл эхэнэрнүүдэй тусхай таһагтай хамтын байра бии юм.

Колхозой барилгашадай хүсөөр үнгэрэгшэ үбэл Хэжэнгэ гол дээрэ уһанай хаалта баригдаа. Хаалтын ашаглалгада оруулагдаһанай ашаар энэ жэлдэ 1500 гаран га сабшалангай ба бэлшээриин газар уһалагдаа.

Бригадын гэшүүд мүнөө үедэ автогараж, дархашуулай мастерской барижа байна.

П. Содбоев.

Колхозой барилгашад

Петропавловка тосхонһоо зүүлһэн дардам шоссе харгыгаар табилуулан Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо дүтэлжэ ерэхэдэ тосхоной дундуур эндэ тэндэ тобойһон шэнэ гэр байранууд жэрылдэн харагдадаг. Эдэ гэр байрануудай нилээд олонхинь колхозой барилгашадай гараар бүтээгдээ.

Мэргэжэлтэй хүнүүдһээ бүридэһэн колхозой барилгашадай бригада малай байрануудые, культурна ажаһуудалай гэрнүүдые богонихон болзор соо бариха гэжэ оролдоно. Хэрбээ энэ жэлдэ 930 мянган түхэригтэ 24 элдэб барилганууд бүтээгдэхэ ёһотой байгаа һаа, августын 1-дэ 660 мянган түхэригэй 18 барилга хэгдэжэ, ашаглалгада үгтөө. Энэнь түсэбөөр хараалагдаһан барилгын 71 процентнь болоно. Энэ жэлдэ ашаглалгада үгтэһэн барилгануудайнь тоодо малай 4 байра, малшадай байха 9 гэр, таряанай шулуун ехэ склад, бани, культбаза, улаан булан гэхэ мэтые нэрлэжэ болохо байна. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр М. Вампилов, партийна организациин секретарь нүхэр Б. Цыбикжапов барилгые түргэдхэхэ хэрэгтэ ехэ үүсхэл гаргана.

Барилгын хүдэлмэриие түргэдхэхын зорилгоор колхоз энэ жэлдэ 113 мянган түхэригэй элдэб түхеэрэлгэнүүдые худалдажа абаа.

Барилгануудые һайн шанартайгаар, түргөөр барихын тулада колхозой барилгашад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна.

И. Сухарев.

РЕПОРТАЖ

Воробьевой бригадада

Эртэ үглөөгүүр. Улан-Удэ городой ерээдүйн «Победа» проспектээр баригдажа байһан дүрбэн дабхар шулуун гэртэ дүтэлэн ерэхэдэ туйлай үндэр башенна кранай хүдэлжэ байхань хүнэй анхарал хандуулна. Ехэ ехэ хайрсагуудта хэгдэһэн хирпиисэ, шабарые кранай дээшэнь үргэхэдэ, гэрэй дүрбэдэхи дабхарта байгаашад тодожо абаад, хайрсагтай ашааень болгоомжотойгоор буулгана.

— Эндэ ажаллажа байгаашад манай 4-дэхи участогай Воробьевой бригадынхид гээшэ,—гэжэ участогай начальник Николай Осипович Галактионов мэдүүлнэ.

Бэе бэеһээ холо бэшэ газарта ажаллажа байһан шулуушад хирпиисэнүүдые гэрэй ханада забда сүлөөгүй табина. Хирпиисэнүүдые иимэ түргэнөөр табижа һурахын тулада олон жэлэй дүй дүршэл, шадабари мэргэжэл хэрэгтэй юм. Бригадын гэшүүд хэдэн сагай турша соо ажаллаһанайнгаа һүүлээр ойро зуура тамхилба. Бригадын бригадир нүхэр Воробьев хараха янзада дүшөөдтөө шахажа ябаһан, дунда зэргын бэетэй хүн ажал хүдэлмэри тухайгаа иигэжэ хөөрэбэ:

— Манай бригада 1952 онһоо хойшо ажалаа комплексноор эмхидхэдэг болоо. Энээнэй ашаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлээ. 24 хүнһөө бүридэһэн бригададамнай 12 шулуушан, 2 модошо дархашуул, арбаад хамһабариин хүдэлмэришэд ажаллана.

Бригадын гэшүүн бүхэн мүнөө хэдэ хэдэн мэргэжэл шудална. Хэрбээ ямар нэгэн шалтагаанаар материалай дутаад байбал, бригадын гэшүүд шудалһан мэргэжэлээ хэрэглэн, ондоо ажал хэнэ. Бригадын гэшүүдэй нилээд олониинь үнинэй хүдэлмэрилжэ, ажалай ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Тэдэнэрэй тоодо барилгашад: Степан Иванович Федотов, Петр Лазаревич Брайков, Георгий Михайлович Алехин, Василий Арсентьевич Вильский болон бусадые нэрлэмээр. Энэ бригадада модошо дарханаар ажалладаг Зорин Марк Федорович барилга дээрэ 1936 онһоо хүдэлнэ. Ажалай ёһотой мастер болоһон энэ хүдэлмэришэн дарханай мэргэжэлые һайнаар шудалхаһаа гадна, арматурна хэрэгые мүн лэ муу бэшээр мэдэнэ.

Барилгашадай бригадир өөрөөшье үнинэй, дүй дүршэлтэй барилгашадай нэгэн юм. Нүхэр Воробьев барилгашан болон ажаллажа эхилһэн сагһаа хойшо Улан-Удэ городто үсөөн бэшэ гэр байрануудые бодхоолсоо. Мүнөөнэй Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводые, городой вокзал, судна заһабарилгын завод гэхэ мэтэ бусад олон барилгануудые бодхоолгодо хабаадалсаһан байна.

Бригадын гэшүүд түрүүшынгээ һайндэрые шадаал һаа ажалай ехэ амжалтаар угтахын тула энэ жэлэй эхиндэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаһан юм. Барилгашад үгэдөө хүрэжэ, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Барилгашадай Үдэрэй урда тээ бригадын гэшүүд үдэр бүриингөө даалгабариие 180—200 процент дүүргэжэ, участок соогоо түрүүлээ.

— Хэрбээ шабар, цемент, хирпиисэ гэхэ мэтэ барилгын бусад материалнуудаар саг соогоо хангагдаад байбал, бидэнэр бүришье ехэ амжалта туйлаха байгаабди,—гэжэ прораб Николай Хоперскиин хэлээшые хүдэлмэришэд нэгэн дуугаар дэмжэбэ. Городой барилгын участогууд щитэ, балка, түмэр-бетон прогонууд гэхэ мэтээр тон дутамагаар хангагдана. Воробьевой бригадынхидшье дээрэ дурсагдаһан материалнуудаар ехээр дуталдана. Шабар, цементын дутамагаар үйлэдбэрилэгдэдэг дээрэһээ бригадын гэшүүд үнэтэ сагаа гээхэ баатай болодог.

Воробьевой бригадынхид ойро зуура амарһанайнгаа һүүлээр хүдэлмэрөө үргэлжэлүүлжэ ороо һэн.

***

Воробьевой бригадынхидтал адли иигэжэ барилгашан бүхэнэй эршэмтэйгээр хүдэлмэрилһэнэй ашаар 4-дэхи участок трестын түрүү участогуудай нэгэниинь болонхой. Энэ участок 1956 оной 7 һарын даалгабариие 120 гаран процент дүүргээд, барилгашадай һайндэрые бата бэшэ амжалтаар угтажа байна.

И. Бальдиров.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Воробьевой хүтэлбэрилдэг барилгашадай комплексно бригадын ажаллажа байһан үе.

Ч. Мантаевай фото.

Даалгабаряа үдэр бүри 180—200 процент дүүргэнэ

Энэ жэлдэ түрүүшынхеэ тэмдэглэгдэжэ байгаа барилгашадай һайндэрые ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахын зорилгоор «Забайкаллес» комбинадай Туркинска прорабска участогай коллектив дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга абаһан юм.

Ажалай эмхидхэлые зүбөөр табиха, техникые бүхы хүсөөрнь ашаглаха, барилгын материалнуудые саг сооль бэлэдхэхэ асуудалда участогай коллектив зохихо анхарал хандуулжа, модошодто гэр бариха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид 137 процентээр дүүргээ. Участогай барилгашадай эршэмтэйгээр ажаллаһанайнь ашаар модошод 761 квадратна метр талмайтай гэр байра нэмэжэ абаа.

Барилгашадай энэ участогые ехэ дүй дүршэлтэй прораб Павел Петрович Шилкин хүтэлбэрилнэ. Участогай хүдэлмэришэд энэ жэлэй түрүүшын хахадта 43 мянган түхэриг түрэнэй зөөри арьбалаа. Барилгашадай үдэрые ехэ амжалтаар угтахын тула участогай хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ модошо дархашуул Бурдуковский, Лебедев гэгшэд түрүүлжэ ябана. Эдэнэр даалгабаряа үдэр бүри 180—200 процент дүүргэнэ.

Н. Тюрнев.

СССР-эй арадуудай спартакиада

Москва. СССР-эй арадуудай спартакиада В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Центральна стадион дээрэ августын 5-да нээгдээ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Трудовые резервы» гэжэ спортивна обществын физкультурнигууд шадабарияа харуулжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

СССР-эй арадуудай спартакиадын мүнөө Москвада боложо байха үедэ «Бүхы замууд Центральна стадион тээшэ ошоно» гэжэ столицын хүн зон хүхилдэн хөөрэлдэдэг байна.

Теэд энэншье зүйтэй. Тон олон москвагайхид В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Центральна стадион ошохые хүсэнэ. Гадна, городой үйлсэнүүд болон талмайнууд дээрэ, вокзалнуудай байшангууд соо, мүн Внуково аэропортдохи тайлбари үгэдэг бюронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ «Центральна стадиондо хайшан гэжэ ошожо болохоб?» гэhэн асуудалнууд үдэр бүхэндэ табигдана.

СПАРТАКИАДАДА ТҮРҮҮЛЭГШЭД

Спартакиадын үедэ болоhон мүрысөөндэ командануудай хоорондын түрүү hуури эзэлэгшэдэй үрэ дүн харуулhан таблицадань августын 9-дэ горьтойхон хубилалта болоо. 266 очкотой москвагайхид урда мэтэ түрүүлжэ ябаhаар. РСФСР-эй суглуулагдамал команда (230 очкотой) хоёрдохи hуури, Ленинградай команда (209,5 очкотой) гурбадахи hуури эзэлhэн зандаа.

Украинын команда дүрбэдэхи hуурида үлөө. Эстониин спортсменүүд табадахи hууриие алдажархёо. Тэрэ hууриие урда тээнь наймадахи hуури эзэлжэ ябаhан Грузиин физкультурнигууд эзэлээ. Эстонско команда зургаадахи hуурида ороо. Белоруссиин команда 9-дэхи hууриhаа долоодохи hуурида гараа. Узбекскэ спортсменүүд августын 8-да зургаадахи hуурида ябаhан аад, мүнөө наймадахи hуурида оробо. Азербайджанай спортсменүүд арбадахи hууриhаа юhэдэхидэ ороо. Урда тээнь долоодохи hуурида байhан Армениин физкультурнигууд арбадахи hуури эзэлээ. Тэдэнэй удаа Латвиин, Литвагай, Казахстанай, Молдавиин, Туркмениин, Таджикистанай, Киргизиин, Карельскэ АССР-эй командануудай hубараад ороно.

1.500 ГАРАН ХҮНГЭН АТЛЕТИГҮҮД МҮРЫСЭБЭ

Августын 9-дэ хүнгэн атлетигүүдэй мүрысөөн түрүүшынхеэ эхилбэ. Тэрэндэ 1.500 гаран хүн хабаадаа. Һүүлэй үедэ манай хүнгэн атлетигүүд бага бэшэ амжалтануудые туйлаа. Гансахан 1955 ондо 200 мянган эдир залуу хүбүүд, басагад спортивна разрядтай, тиихэдэ 74 хүн спортын мастернууд болоо.

Хүнгэн атлетигүүд үнгэрэгшэ жэлдэ Советскэ Союзай 85 рекордые шэнэлhэн ба дэлхэйн 24 рекордые ахижа гараhан байна. Рекорд туйлагшадай дунда — 2 метр 8 сантиметр үндэрые харайhан москвич И. Кашкаров, 66 метр 38 сантиметртэ алха шэдэhэн М. Кривоносов, мүн дэлхэйн шэнэ туйлалтануудтай адли үрэ дүн туйлаhан московско спортсмен В. Кузнецов гэгшэд бии. Тэдэнэр булгадаа спартакиадата хабаадана.

Мэдээжэ мастернуудhаа гадна, манай шадабаритай залуушуул Москвада боложо байhан мүрысөөнүүдтэ хабаадалсана. Челябинскhаа ерэhэн Т. Ченчик гэгшые hая болотор хэншье мэдэдэгтүй байhан юм. Тэрэ спортын мастерай нормые дүүргэhэн байна. Уфаhаа ерэhэн С. Гармас гэжэ басаган 1 метр 65 сантиметр үндэрые харайhан байха юм. Ташкентhээ ерэhэн физкультурница В. Баллод мүн лэ иимэ үрэ дүнтэй.

УРИЛДААН БОЛОО

Августын 9-нэй үглөөгүүр 100 метртэ урилдалгын даб дээрэхи мүрысөөн болоо. Энэ урилдаанда эрэшүүл хабаадаа. Москвагай, РСФСР-эй суглуулагдамал, Ленинградай, Армении, Молдавиин, Грузиин, Узбекистанай, Эстониин, Азербайджанай, Украинын командануудай түлөөлэгшэд түрүүлээ.

МОСКВАГАЙ ХҮНДЭ АТЛЕТИГҮҮД ТҮРҮҮЛБЭ

Московско университедэй спортивна зал соо ороной хүсэтэ штангистнуудай мүрысөөн боложо байнхай. Харагшад хододоо олоороо сугларна. Юуб гэхэдэ, хүндэ юумэ үргэгшэд спартакиадын үедэ дэлхэйн хэдэн шэнэ рекорднуудые туйлаа.

Хүнгэн бэетэй штангистнуудай мүрысөөн дүүрээ. Хоёр спортсмен —Ленинградhаа ерэhэн А. Фаламеев, Украинаhаа ерэhэн И. Рыбак гэгшэд хоюулан 370 килограмм хэмжүүртэй хүндэ юумэ үргөө. Фаламеев нүгөөдэдөө орходоо хэдэн зуун граммаар хүнгэн байhан туладаа илаhанда тоологдожо, ороной чемпион зандаа үлэхэhөө гадна, спартакиадын чемпион гэжэ соносхогдоо.

ТОММИ КОНЫН ДЭЛХЭЙН РЕКОРД 72 ЧАС СОО БАЙГААД АХИГДАБА

Гурбан хоногой урда тээ Гавайска аралнууд дээрэ американска штангист Томми Коно (дундуурша бэетэй) 133,5 килограмм шэгнүүртэй штанг үргэбэ, тиин энэ жэлдэ дэлхэйн рекорднуудые ахиhан ленинградска суута штангист Ф. Богдановскиин тогтооhон дэлхэйн рекордые 500 граммаар ахиба.

Августын 9-дэ Федор Богдановский 134 килограмм штанг үргэжэ, дэлхэйн рекорд дахяад тогтоогоо. Тиигэжэ Томми Коно гэгшын тогтооhон рекорд 72 час соо байгаад ахигдаба.

БАСКЕТБОЛЬНО ПОЛИНУУД ДЭЭРЭ

Августын 9-дэ баскетболистнуудай командануудай мүрысөөн дүрбэдэхи удаагаа үргэлжэлөө. Эдэ удаануудта болоhон мүрысөөнэй үедэ Литвагай, Москвагай, Ленинградай эхэнэрнүүдэй командануудай түгэсхэлэй мүрысөөнүүдтэ хабаадаха эрхэ олоо. Үлэгшэ гурбан hууриин түлөө РСФСР-эй, Эстониин, Грузиин, Латвиин, Армениин командануудай тэмсэхэ байхаал.

Эрэшүүлэй командануудай дундаhаа Латвиин ба Литвагай командануудай түгэсхэлэй мүрысөөнүүдтэ хабаадаха болоо. Бусад hууринуудай түлөө москвагайхид, ленинградайхид, Украинын, Казахстанай, Российска Федерациин, Эстониин, Грузиин баскетболистнууд үсэд шангаар тэмсэжэ байна.

МАРК МИДЛЕР ФЕХТОВАНЯАР СПАРТАКИАДЫН ЧЕМПИОН БОЛОО

«Крылья Советов» гэжэ спортивна обществын физкультурын Ордоной зал соо августын 9-дэ эрэшүүлэй хоорондо фехтованяар болоhон түгэсхэлэй мүрысөөн дүүрэбэ.

Мүнөө болоhон мүрысөөнүүдтэ Мидлер 18 дахин тулалдахадаа, 17 дахин илаа. Тиигэжэ М. Мидлер ороной чемпион дахяад болобо.

Спортын мастер М. Мидлер 12 жэл соо фехтовани хэнэ. Мүнөө СССР-эй чемпионой алтан медаль гурбадахяа абаа. Залуушуулай Бүхэдэлхэйн фестивалиин Варшавада болоходо фехтованяар Мидлер илажа гараhан юм.

ЛЕНИНГРАДАЙ ТАМАРАГШАД ТҮРҮҮЛНЭ

4х200 метртэ аяараа тамаралгаар эстафетэ болоо. Энэ эстафетые 8 минута 53,8 секунда соо дүүргэhэн Ленинградай команда нэгэдэхи hуури эзэлээ. Москвагай команда хоёрдохи, Украинын команда гурбадахи hуури эзэлээ. Һүүлшын табан hууриие Эстониин, РСФСР-эй суглуулагдамал команда, Грузиин, Белоруссиин ба Азербайджанай командануд эзэлээ.

ЭДИР ТЕННИСТНҮҮДЭЙ АМЖАЛТА

СССР-эй арадуудай спартакиадын үедэ теннисээр командна түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо дүүрээд, өөhэд хоорондын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болоо.

Бэрхээр наадагшадай дунда Ригэдэ болоhон турнирта илажа гараhан спортын мастер М. Емельянова (Москва) армянска спортсменка О. Цаунэ гэгшэдэ шүүгдэшоо. Эстонец Х. Хиоп спортын мастер М. Новиковые (Москва) шүүгээ.

15 наhатай москвичка Аня Дмитриева Узбекистанай бэрхээр наададаг теннистка Инна Юштинае шүүгээ. Турнирта хабаадагшад сооhоо эгээн залуунь бологшо эстонско hургуулиин hурагша Тоомас Лейпус шадамараар наадажа, РСФСР-эй суглуулагдамал командын 19-тэй спортсмен Виктор Паршаниие шүүгээ.

МОСКОВСКО ФУТБОЛИСТНУУД ТҮГЭСХЭЛЭЙ УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨНДӨ ХАБААДАХА БОЛОО

Августын 9-дэ Московско «Динамо» стадион дээрэ Москвагай болон Белоруссиин суглуулагдамал командануудай хоорондо наадаа. Мүрысөөнэй түрүүшын хахадта москвагайхид 2:0 гэhэн тоотойгоор шүүгээ. Забаралгын hүүлээр белорусска футболистнууд өөhэдынгөө ворота руу мячь сохижо оруулаа. Хожомынь Белоруссиин командын ворота руу москвагайхид 3 мячь сохибо. Тиигэжэ Москвагай футболистнууд 5:1 гэhэн тоотойгоор илаа.

Москвагай команда түгэсхэлэй урда тээхи мүрысөөндэ хабаадалсаха болоо.

Ажалшадта шүүбэри түлэгдэнэ

Улан-Удын Центральна 301-дэхи нөөсэлгын касса СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй 2-дохи урьhаламжын шүүбэритэ 18-дахи тиражай таблицаар ажалшадта шүүбэри түлэжэ захалаа. Тиин түрүүшын 6 үдэрэй туршада 468 мянган түхэриг шүүбэри түлэгдэhэн байха юм.

Тэрэ тоодо нэгэ облигацида—50 мянган, 50 түхэригэй 2 облигаци—25 мянган, 3 облигацида—10.800 түхэригэй шүүбэринүүд тудаа.

Н. Петров.

Тобшо hонинууд

★ Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд энэ жэлдэ олоороо өөhэдтөө гэрнүүдые барижа байна. Жэшээлхэдэ, И. Гомбоев, Д. Будатаров, Г. Дарицыренов ба бусад 14 айл шэнэ гэр баряа.

Д. Мункуев.

★ Баргажанай модо урадхуулгын участогай коллектив 120 хүнэй hууритай клуб барижа ашаглалгада тушааба. Клубынь культурна хэрэгсэлээр дүүрэн хангагданхай.

Д. Гыргенов.

★ Улан-Удэhээ холо бэшэ үзэсхэлэн hайхан байгаалитай нютагта Бурят-Монголой хүдөө ажахын дунда hургуулиин хамhабариин ажахы оршоно. Һүүлэй үедэ энэ ажахы бүри үргэдхэгдөө. Тэндэ мүнөө малай типовой байра, хүдэлмэрилэгшэдэй орохо байранууд, клуб баригдажа байна.

А. Михайлов.

★ Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд өөhэдын амаралтын байшан эмхидхээд, тэндээ ашагтай туhатайгаар амаралтаяа үнгэргэдэг болонхой. Үнгэрhэн июль hарын туршада 30 гаран колхознигууд тэндэ амарhан байна.

Б. Халзанов.

УЛАСХООРОНДЫН БАЙДАЛhА…

◆Суэцкэ каналые национализацилха талаар египетскэ правительствын абаhан хэмжээнүүдые Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци дэмжэнэ.◆Чехословакиин промышленность 1956 онойнгоо түрүүшын хахадай түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ. ◆Атомна, водородно зэбсэгүүдые хорихо зорилгоор уласхоорондын конференци Нагасакида нээгдэбэ.◆ ООН-эй Экономическа ба Социальна Соведэй сесси д… ◆Лаоста бүгэдэниитын hунгалта хэхэ, коал… правительство байгуулха тухай хэлсээн ту… ◆Арабска уранзохёолшодой лиги дэлхэйн б… тераторнуудта хандаба. ◆ Макс Рейман р… үгэ хэлэбэ. ◆ Малайн хүдэлмэришэнэй … эрилтэ.

Суэцкэ канал тушаа Советскэ правительствын мэдүүлгэ тухай ливанска газетын мэдээсэл

БЕЙРУТ, августын 10. (ТАСС). Суэцкэ канал тухай асуудалаар Советскэ правительствын хэhэн мэдүүлгые тайлбарилхадаа, «Телеграф» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ тэмдэглэнэ: «Лондондо болохоор хараалагдаhан конференци тушаа Советскэ харюу хадаа империализмда эсэргүүсэн, бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байhан Египедые, мүн арабска бусад бүхы оронуудые сэхэ шууд хамгаалhан ябадал болоно. Советскэ Союзай хэhэн мэдүүлгые бидэнэр бүхы сээжэ зүрхэнhөө hайшаанабди».

Советскэ Союз хадаа арабуудай эгээн hайн ханинь, тэдэнэй эрхэ сүлөөтэй байха эрхые, бэеэ даанхай байдалые ба национальна нэрэ хүндые эгээн лэ үнэн сэхээр хамгаалагшань саашадааашье байха гэжэ этигэхэтээ хамта, өөhэдөө амаршалга хүргэнэбди» гэжэ газетэ саашань бэшэнэ.

Советскэ правительствын мэдүүлгэ соо дурсагдаhан баримтануудай тон зүб байhые онсолон тэмдэглэхэ зуураа, Суэцкэ канал тушаа асуудалаар болохо конференцидэ үшөө 22 оронииe нэмэжэ уриха гэhэн дурадхалые газетэ hайшаана.

Египетскэ профсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэ Фатхи Камельда Луи Сайянай эльгээhэн телеграмма

ПРАГА, августын 9. (ТАСС). Египетскэ республикын ажалшадай профсоюзуудай саг үргэлжын конгрессэй президент Фатхи Камельда ВФП-гэй генеральна секретарь Луи Сайян доро дурсагдаhан телеграмма эльгээгээ:

Суэцкэ каналые национализацилха талаар египетскэ правительствын абаhан хэмжээнүүдые ба тэрээн соогуур пароходуудай hаадгүйгөөр ябалгые хангаха тухайда тэрэнэй найдуулhыешье hайшаажа байhанаа Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци өөрынгөө 85 миллион гэшүүдэй зүгhөө элирхэйлэн мэдүүлнэ. Энэ ушар хадаа национальна баялигуудайнгаа эзэд боложо, тэрэниие оронойнгоо ажана байдал дээшэлүүлхын ба дэбжэлтэ хангахын тулада хэрэглэхые эрмэлзэжэ байhан арадуудай, тэрэ тоодо бүхы ажалшадай хүсэлые харуулна. Национальна талаараа бэеэ даанхай байха гол ёhые хамгаалдаг профсоюзна бүхы организацинууд Египедэй ажалшадта, египетскэ бүхы арадта дэмжэлгэ үзүүлхэ гэжэ ВФП этигэнэ. Таанадай хүсэд амжалта туйлахыетнай хүсэхэ зуураа, бүхы дэлхэйн ажалшадай дэмжэлгэ ба талархалые хүлеэн Египедэй ажалшад болон арад зон ажабайдалаа hайжаруулха талаар шэнэ хэмжээнүүдые абажа, национальна бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхэ замаар, эб найрамдалай ба дэбжэлтын замаар найдамтайгаар дабшаха гэжэ бидэнэр этигэнэбди.

Египетскэ национально-сүлөөрэлгын арми байгуулагдахань

КАИР, августын 10. (ТАСС). Национально-сүлөөрэлгын арми байгуулха тухай Египетскэ Республикын президент Гамаль Абдель Насер декрет гаргаа гэжэ мэдээсэнэ.

Египедэй национальна гвардиhаа, залуушуулай сүлөөрэлгын организацинуудай отрядуудhаа, 18-hаа 50 хүрэтэр наhатай hайн дуратаниhаа армиин бүридэхэ байна.

Национально-сүлөөрэлгын армиие командалагша майор Камаль Эд-Дин Хусейндэ даалгагдаа.

Англиhаа ба Франциhаа Порт-Саидта байдаг консулнууд аягүй ааша гаргана

КАИР, августын 9. (ТАСС). Суэцкэ каналай захиргаанда харюусалгатай тушаалнуудые даажа байдаг аад, хариин оронуудай эрхэтэд байhан лоцманууд болон бусад хүдэлмэрилэгшэдэй дунда Англиhаа ба Франциhаа Порт-Саидта байдаг консулнууд кампани ябуулжа, каналда хүдэлмэрилхээ болихыень тэдэниие уряалдаг тухай мэдээжэ болоо гээд МЕН агентство мэдээсэнэ.

Египетскэ правительство Суэцкэ канал дээрэ хэгдэжэ байhан эдэ ябуулгануудые анхаралтайгаар ажаглан хаража байха зуураа, «Ямаршье ушар байдалда Суэцкэ каналаар суднануудай hаадгүй ябалгые хангаха гэжэ мэдээсэнэ.

ООН-эй Экономическа ба Социальна Соведэй сесси дүүрэбэ

ЖЕНЕВА, августын 9. (ТАСС). Нэгэдэмэл Наhануудай Организациин Экономическа ба Социальна Соведэй 22-дохи сесси мүнөөдэр энэдэ хүдэлмэреэ дүүргээ. СССР-эй, Англиин, Франциин, США-гэй, Чехословакиин, Югославиин, Египедэй, Индонезиин болон бусад хэдэн гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Дэлхэйн экономическа байдал тухай, хүгжэлтэ багатай оронуудай экономическа дэбжэлтэдэ мүнгэ hомолхо ба энэ зорилгоор ООН-до тусгаар фонд байгуулха тухай, ООН-эй зүгhөө техническэ туhаламжа үзүүлхэ программа тухай болон бусад асуудалнуудые Совет зүбшэн хэлсээ.

Худалдаа наймаанай харилсаа холбоо үргэдхэхэ хэмжээ-ябуулганууд тухай резолюциие сесси нэгэн дууагаар баталан абаа. Резолюци соонь иигэжэ заагдана. Дэлхэйн худалдаа наймаа саашадань үргэдхэлгэ дэлхэйн бүхы оронуудай экономикые хүгжөөлгэдэ, тэдэнэй хоорондохи экономическа харилсаа хүгжөөлгэдэ hайнаар нүлөөлхэ шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэн болохо, тэрэшэлэн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлгэдэ туhалха байна. Дэлхэйн худалдаа наймаа үргэдхэхэ зорилгоор гаргажа байhан хүсэлэл оролдолгоёо hулаpуулхагүйень правительствонуудта энэ резолюци hанамжалан дурадхана.

Уласхоорондын экономическа харилсаа холбоо үргэдхэхые ба бэхижүүлхые диилэнхы олонхи оронуудай улам ехээр эрмэлзэдэг боложо байhые ООН-эй Экономическа ба Социальна Соведэй 22-… харуулаа. Гэхэ зуура… бүри тодорхой ба үрэ… хэбэринүүдые абаха хэр… хаар бэшэ хараа бодо… легацинуудай, илангаяа… болон Англиин делегаци… римталдаг байhан тух… журналистнууд тэмдэгл…

Суэцкэ каналай комп… педэй национализаци… асуудалые Англиин ба… түлөөлэгшэд сессиин үе… удаа дурдаhан байна. … сессиин хаагдахын урда… циин делегат энэ асууда… тогтохо зуураа, Суэцкэ … риха үедэ египетскэ 120… дэлмэришэд хосорhон юм… педэй правительствын … дүүлгэ үндэhэгүй гэжэ… оролдоо.

***

Суэцкэ каналай компа… петскэ хүдэлмэришэдые… хүшэр байдалда байлга… hээнь, хамшаг үбшэн д… дэнhээ уламжалан 120… нэй үхэhэн баримтые … делегадта харюусахадаа… түлөөлэгшэ заагаа.

Египедтэ өэхэ хамаата… нуудые Совет зүбшэн хэ… түлөөлэлгэгүй гэжэ онсо… зуураа, Экономическа ба… Совет шэнги ООН-эй ти… нуудтаородогшье колон… рэнүүдэй зүгhөө үhэрил… дэй түлөөлэгшэ эрид б…

Атомна, водородно зэбсэгүүдые хорихо зор… уласхоорондын хоёрдохи конференци Нагас… нээгдэбэ

ПЕКИН, августын 9. (ТАСС). Атомна болон водородно зэбсэг хорюулха зорилготой уласхоорондын хоёрдохи конференци Нагасаки городой бомбодуулhаар 11 жэл гүйсэhэнэй ойн үдэр энэ городто нээгдээ гэжэ токийска радио мүнөөдэр дамжуулаа. 3 мянга шахуу хүн, тэрэ тоодо 14 хариин гүрэнүү… скэ Союзай, Хитадай А… публикын, Англиин боло… түлөөлэгшэд конференци… далсаа.

Энэ конференци гурба… үргэлжэлхэ юм.

Чехословакиин правительствода…

ПРАГА, августын 10. (ТАСС). 1956 оной түрүүшын хахадта арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй дүүргэлтэ тухай гүрэнэй түсэблэлгын управлениин мэдээсэл, мүн финансова түсэбэй дүүргэлтэ тухай финансын министерствын мэдээсэл Чехословакиин правительствын үргэн заседани дээрэ үсэгэлдэр зүбшэн хэлсэгдээ.

Промышленна үйлэдбэриин түсэб 1956 оной түрүүшын хахадта хоёр процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынх… бал промышленна үйлэд… жээн 10 гаран процент… байна. Хүдөө ажахы мүн… татайгаар хүгжөөгдөө. … уламжалан ажалшадай … жаржа байна.

Түрүүшын хахад жэлд… на барилгын хэмжээн үн… лэй энэ үеынхитэй сасуу… центээр дээшэлээ.

Лаосто бүгэдэниитын hунгалта хэхэ, коалици… правительство байгуулха тухай хэлсээн туйл…

ПЕКИН, августын 9. (ТАСС). Вьетнамска радиогой мэдээсэлые үндэhэн болгон Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна: Лаосой королевскэ правительствын ба Патет-Лаогой дайшалхы частьнуудай хоорондо үсэгэлдэр болоhон хөөрэлдөөнэй үедэ бүгэдэниитын hунгалта хэхэ, коалиционно правительство байгуулха тухай хэлсэгдэбэ.

Хэлсээнэй ёhоор, Лаостохи бүгэдэниитын hунгалта сүлөөтэ ба нюуса голосованиин ёhоор хэгдэхэ, Патет-Лаогой дайшалхы частьнууд мүн эсэргүүсэлтын худэл… дань хабаадагшад голос… сэхэ байна. Коалиционно… тельство Патет-Лаогой… Түрүү, бусад пар… лон бүлэгмүүдэй түлөө… баадалгатайгаар байгуу…

Мүнөөнэй хөөрэлдөөн… лагдаhан хэлсээ бэелүү… тай асуудалнуудые зүб… хын тулада хэрэгтэй … ческэ ба сэрэгэй ко… өөhэдынгөө түлөөлэгш… гэжэ хоёр тала үгээ ө…

Арабска уранзохёолшодой лигиинханда…

ДАМАСК, августын 9. (ТАСС). Арабска уранзохёолшодой лиги дэлхэйн бүхы литераторнуудта хандаhан хандалга Сиридэ толилоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Империализмда эсэргүүсэн, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ мүнөө үедэ арабска гүрэнүүд жагсанхай ябана. Империалистическэ гүрэнүүд Египедтэ эсэргүү «хүйтэн дай» нэтэрүүгээр ябуулна. Юуб гэхэдэ, Египет национальна бэеэ даа… хуулита эрхэеэ бэелүү… каналые өөртөө тэхэр… Эрхэ сүлөөгэй ба эб … түлөө тэмсэл хоорондоо … гүй холбоотой байна. Им… да болон дайнда эсэргүү… арадай нэгэдэлэй, тэрэн… лөөгэй ба бэеэ даанхай … түлөө тэмсэл дэмжэхые … дүүлгэ соо уряалагдана.

Францида мүнгэнэй сэн унана

ПАРИЖ, августын 10. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Франци дотор эрьесэдэ ябаhан мүнгэнэй тоо 3.000 миллиард франк болоо. Эрьесэдэ ябадаг мүнгэн дээрэ үшөө 700 миллиард франк нэмэжэ гаргагдаhан тухай французска банкын долоон хоног бүриин hүүлшын тоосоон соо хэлэгдэнэ. Тиигэжэ эрьесэдэ ябадаг мүнгэнэй юрэнхы тоо 3.002.785 миллион франк боложо, эгээн лэ ехэ хэмжээндэ хүрэбэ.

Гурбан киприод… саазалба

ЛОНДОН, августын 9… Кипрын байдалаа тодор… лөө хүдэлөөндэ хабаад… киприодуудые саазалан … приговорые губернатор … густын 7-до баталhан … приговор мүнөөдэр дүү… гогдоо гэжэ Рейтер аген… зиhoo (Кипр арал дээр… сэнэ.

Редактор Д. Л. ЛО…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и перевод… культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00837. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак…